LAHOLMS TIDNING

N:R 192. ÅRG. 24. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. LÖRDAGEN DEN 20 AUGUSTI 1955. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre.

Dikare på Göingegården lamslog teletrafiken

Mellersta Halland blev utan telefonförbindelse mot norr

Halland blev utan telefon- och telegramförbindelse med hela mellersta och norra Sverige på fredagen, sedan vid 14,30-tiden rikskabeln Varberg—Göteborg samt fyra landskablar slitits av under täckdikning vid Göingegården. Förutom rikskabeln förstördes fyra landskablar, varför inte heller några lokalsamtal kunde kopplas mellan Varberg och mellersta och norra Halland. Trafik söderut fungerade normalt, men den enda förbindelse som staden hade med övriga delar av landet var rikssamtal till Stockholm via Halmstad, som har direktförbindelse med huvudstaden, men i dylika fall var väntetiden flera timmar. Arbetena med att reparera skadan blir synnerligen tidsödande och vid samtal på fredagskvällen upplyser telekommissarie H. Peterson att det är ovisst om linjerna kan bli klara till lördagen.

Det var en grävmaskin tillhörig Insulanders täckdikningsföretag från Enköping, som orsakade kabelbrottet, då man på fredagseftermiddagen var sysselsatt med grävning av ett cirka 175 meter långt och 110 cm. djupt dike på Göingegårdens ägor. Man hade hållit på sedan i tisdags och hade endast 20 meter kvar på diket, när plötsligt järnhöljet till telefonkablarna, som ligger 70 cm. ned i marken, flög i luften, åtföljd av ett virrvarr av trådar. Förmannen vid dikningsarbetet, Ole Olsen, kontaktade omedelbart televerket i Varberg, som skickade ut en man för att besiktiga skadan. Man konstaterade att dels rikskabeln och dels fyra lokala kablar hade slitits av och skickade omedelbart efter experter från Borås för att överblicka läget. Det stod genast klart att reparationsarbetena skulle bli synnerligen omfattande och att ledningarna inte skulle kunna bli klara under fredagens lopp.

— Det var inte lätt för oss att se, att kabeln gick fram just på den platsen, förklarar förman Ole Olsen vid samtal med — medarbetare. Jag s på förmiddagen en av de meterhöga pålar som utmärker att det finns en telekabel i närheten och påpekade saken för en ortsbo, men denne förklarade att telekabeln gick utmed skogsbrynet, vilket var några tiotal meter från den plats där diket skulle gå fram. Därför fortsatte vi grävningsarbetet tills vi oförmodat träffade på kabeln.

— Det riktiga hade förstås varit ringa televerket så att någon därifrån hade fått komma ut och peka ut kabelns sträckning, men jag litade helt på den lokala expertisen.

Detta är det största och mest omfattande missöde som drabbat teletrafiken i Varberg, omtalar telekommissarie H. Peterson. Det berör ju f. ö. inte endast Varberg, utan hela kusten ända till Malmö, har fått svårigheter på grund av det inträffade eftersom man inte heller söderifrån har kunnat koppla samtal till eller via Göteborg.

Ingen panik

Här i Varberg blev det dessbättre ingen panik och jag måste lovprisa abonnenterna, som visat stor förståelse för våra svårigheter och tagit det inträffade med jämnmod. Vi lyckades också bli av med en del samtal genom att vi fick "låna" linjer från andra håll — till Borås kunde vi exempelvis koppla över Mjöbäck och i en del fall fick vi linjer via Halmstad och Malmö.

Telegramtrafiken lyckades vi avlasta genom att ringa in telegrammen till Halmstad, varifrån de sedan befordrades till resp. bestämmelseorter.

Kabelbrottet berörde även teleprintertrafiken och flera tidningar, däribland Hallands Nyheter, som via Göteborg har teleprinterförbindelse med Tidningarnas Telegrambyrå i Stockholm, fick inga telegram efter kl 14,30 på fredagen.

Värst drabbade det inträffade de stationer i Varbergs närhet, som berördes av de avslitna landskablarna. Kärradal, Åskloster, Väröbacka, Åskloster, Väröbacka, Bua, Frillesås, Åsa, Veddige m. fl. platser kunde endast på invecklade omvägar komma i förbindelse med Varberg. Väntetiden på samtalen blev också lång, då telestationen i Varberg på grund av kabelbrottet blott förfogade över ungefär halva antalet linjer mot normalt.

Linjerna klara i dag

— Om allt går efter beräkningarna skall linjerna vara klara på lördagsmorgonen — säger telekommissarie Peterson vidare. En styrka på tio man från Borås satte igång med det invecklade reparationsarbetet vid 18,30-tiden på fredagen och kommer att arbeta hårt hela natten.

Vi har tidigare haft kabelbrott i distriktet, men som nämnts aldrig av sådan omfattning som denna. Man har någon gång vid grävningsarbete kanske kommit åt rikskabeln, men de fel som då uppstått har lätt kunnat avhjälpas.

Fråga huruvida någon skall kunna ställas till ansvar för det omfattande avbrottet är synnerligen kvistig, framhåller hr Peterson slutligen. Entreprenören vid grävningsarbetet säger sig inte ha haft reda på kabelns förekomst i förväg och torde näppeligen kunna lastas för avslitningen.

Även Frigärde drabbades

Även en station söder om Varberg blev utan telefonförbindelse med staden på fredagen. Det var Frigärde, till vilken ett kabelfel uppstått, och det felet, som normalt skulle ha klarats av på ganska kort tid, fick nu vänta på att bli avhjälpt tills man var klar med hopfogningen av kablarna vid Göingegården.

Indiska trupper till storms mot huvudjägare

NEW DELHI (TT — Reuter).

Indiska trupper skall sändas till gränsområdena mot Burma för att återställa ordningen inom huvudjägarstammen Naga, sade premiärminister Nehru i parlamentet på toorsdagen.

Trettiosex människor har hittills dödats i Tuensangområdet nära gränsen till Burma. En bataljon indiska trupper skall inta ställningar i denna trakt på fredagen.

Enligt uppgift skall Nagastammen ha propagerat för upprättande av ett oavhängigt "Nagaland".

Förman Ole Olsen, som är chef för det olyckliga täckdikningsarbetet vid Göingegården, betraktar bekymrat den avbrutna rikskabeln och dess virrvarr av trådar.

Peter Townsend nu till England

Telefonledningarna mellan Bryssel och slottet Balmoral i Skottland har de senaste 48 timmarna bränts glödheta av en oavbruten serie samtal mellan 41-årige flygöverste Peter Townsend och den kungliga familjen, rapporterade londontidningen Daily Sketch på fredagen. Samtalen har gällt prinsessan Margaret och det beslut hon tänker fatta ifråga om sitt äktenskap, när hon fyller 25 år på söndag och själv får bestämma vem hon vill gifta sig med.

Daily Sketch rapporterade också att Peter Townsend efter det sista samtalet hoppade i sin bil och körde till brittiske ambassadören Sir Charles Werner och anhöll om permission.

— Han har också vidtagit förberedelser för att lämna Bryssel för gott, tillade tidningen. Uppgiften att Townsend inte kommer att återvända till Belgien sedan han besökt den stora brittiska luftcirkusen i Farnborough i september har också återgivits av andra tidningar.

Påståendet har dock dementerats av flygministeriet.

— Snälla Margaret, bestäm sig och gör slut på ryktesfloden, uppmanade den frispråkiga Daily Mirror.

Men drottningen säger nej!

Vad drottning Elisabeth än kan ha för personlig uppfattning om sin systers föregivna böjelse för överste Townsend är det fullständigt uteslutet att hon skall kunna ge sitt officiella samtycke till ett giftermål eftersom hon som drottning är den anglikanska kyrkans överhuvud.

Kyrkan motsätter sig nämligen bestämt att ens den förfördelade parten i ett skilsmässomål ånyo ingår äktenskap.

Margaret kan inte utan vidare gifta sig med Townsend när födelsedagen infaller. Om parlamentets bägge kamrar sätter sig på tvären kan det inte bli tal om någon förmälning. Om vederbörande skulle försöka sätta sig över lagens bestämmelser och låta viga sig förklaras äktenskapet ogiltigt. Men även om parlamentet håller god min kan planerna gå i stöpet. Regeringarna i samväldesländerna — utom Indien som har republikansk styrelseform — har också vetorätt.

Blixt antände vid övning med brandkår

HÄLSINGBORG (TT)

En realistisk brandövning fick man på torsdagskvällen vara med om i Hyllstofta. Förutsättningar för övningen, som planlagts av civilförsvaret och Perstorps brandkår gemensamt, var att ett blixtnedslag ägt rum på platsen. Detta var också vad som i verkligheten inträffade mitt under pågående övning.

Någon eldsvåda blev det visserligen inte, men däremot uppstod fel på elektriska ledningarna, och hela trakten lades i mörker.

Övningen, som genomfördes perfekt trots det intensiva åskvädret i förening med skyfall, följdes av representanter för civilförsvarsstyrelsen i Stockholm samt civilförsvarsmyndigheterna i länet.

Kungsholm räddade 29 man från brinnande engelsman

GÖTEBORG (TT)

Svenska Amerika Liniens Kungsholm på resa från Göteborg till Newyork räddade under fruktansvärda strapatser på fredagen 29 man från det brittiska fartyget Argobeam, på 7,133 registerton, vilket norr om Irland fått eld i maskinrummet. Räddningen utfördes under svåra väderleksförhållanden med storm och hög sjö. Varje man måste hoppa överbord för att sedan tas upp av Kungsholms livbåtar. Kapten och överstyrman är kvar ombord på det brittiska fartyget, som nu assisteras av ett väderleksfartyg.

Sex man av de bärgade var lösatt skadade. Tre man av Kungsholms besättning har även skadats. Till slut meddelar Kungsholm, att fartyget, fortsätter resan till Newyork. Hög motsjö råder fortfarande. Ingenting har ännu meddelats om arten av den tredje svenskens skador eller vilka de skadade svenskarna är.

Dramatisk räddning

Det var under synnerligen dramatiska omständigheter som räddningen av Argobeams besättning ägde rum, enligt vad fartygsintendenten Lennart Nylanader berättar vid ett radiosamtal med rederiet.

Sedan två livbåtar under befäl av överstyrman Henry Sölje och andre styrman Leif Gran och med sex mans besättning i varje sats i sjön hoppade de 29 besättningsmännen med livbälten på rakt i det upprörda havet från Argobeams akterdäck. Vid ett tillfället var avståndet mellan de båda fartygen inte mer än omkring 75 meter.

I den höga sjön var bärgningsarbetet synnerligen svårt och besättningsmännen fqrsvann gång på gång i vågorna. Så småningom var emellertid alla välbehållna ombord på livbåtarna och kunde föras öveer till Kungsholm, där varm mat och dryck väntade den uttröttade besättningen. De två livbåtarna skadades vid räddningsaktionen. Befälet och de besättningsmän som var i dålig kondition har förlagts i Kungsholm sjukavdelning under det att de övriga förlades i av mässarna.

Kungsholm var först på platsen efter det Argobeams sänt ut nödsignalerna och därefter kom två sjöräddningsplan från England och kretsade över det brinnanade fartyget.

Allt väl ombord på Kungsholm, omtalade fartygsintendenten till sist.

Fiskarkrav FORMELLT säger UD

STOCGHOLM (TT).

Svenska statens kravbrev på 4,000 kr till befälhavarna på de fyra svenska fiskebåtarna som uppringades och kvarhölls av ryssarna i Pioniersk i våras var endast formella för att man skulle kunna konstatera skuldbeloppets storlek.

Meningen var att fiskarna sedan skulle begära eftergift på skulderna och en framställning härom har också gjorts hos länsstyrelsen. Ansökningen kommer att prövas i jordbruksdepartementet. Hela förfarandet hade man kommit överens om med sydkustfiskarnas Centralförbund i Karlskrona före kravbrevens utsändande, heter det i en kommuniké om saken från UD.

Vapen stals i Örkelljunga

ÖRKELLJUNGA (TT)

Två kulsprutegevär, en vanlig mauser samt en komplett sats reparationsväskor för kulsprutegevär har stulits i hemvärnets förråd i Örkelljunga.

Man har även konstaterat inbrott i den nuvarande skyttepaviljongen, där tjuvarna dock inte lyckades komma in i själva förråden. I hemvärnsförrådet stals även ammunition, men hur mycket har ännu ej kunnat konstateras.

Försvarshögskolan på halmstadsövning

I försvarshögskolans ordinarie årsprogram ingår en veckas fältövningar för de civila och militära kursdeltagarna som följt högskolans höst- och vårkurser i Stockholm. I år bedrives denna fältövning i Halland och nordvästra Skåne med förläggning i Tylösand. Övningen började på fredagen för vissa kursdeltagare och för huvuddelen på måndag. Inalles deltar mellan 60 och 70 personer.

Avsikten med övningen är främst att studera det totala krigets problem inom militär- och civilområden samt i läns- och försvarsområdesinstansen. Överbefälhavaren kommer att närvara vid slutskedet. Övningarna ledes av högskolans chef geenralmajor Backlund med biträde av högskolans civila och militära lärare samt experter från försvarsstaben, första militärbefälstaben, länsstyrelserna i Hallands och Kronobergs län, Göteborg—Halmstads försvarsområdesstab m. fl. militära och civila myndigheter.

Pansarbil väjde för dam — slog runt och skadade åtta

SKILLINGARYD (TT)

Under militärövningarna i trakten av Skillingaryd inträffade på fredagen en olyckshändelse i det en kp-bil med en officer och nio värnpliktiga från pansarskolan i Skövde körde av vägen strax söder om Taglarp och slog runt. Åtta av de åkande skadades, ingen dock allvarligt.

Olyckan inträffade då fordonet mötte en cyklande dam, som strax före mötet vinglade ut i vägbanan. För att undvika kollision körde föraren så långt ut på vägkanten att denna brast. När olyckan inträffade hade fordonet låg hastighet. Före starten hade man tagit av presenningstaket på pansarbilen, vilket gjorde att en del av de tio passagerarna kunde hoppa av innan bilen välte, medan de övriga kastades ur, då bilen gjorde minst tre volter utför slänten.

De åtta skadade fördes i ambulans till sjukkvarteret i Waggeryd, varifrån sex av dem remitterades till lasarettet i Jönköping.

Två av de skadade hade fått brott på revben och nyckelben, en käkskada, två kontusioner på armar, ben och ansikten, en höftskada, varjämte två klagade över smärtor i ryggen.

Senare meddelas att av de skadade som fördes till Jönköpings lasarett fick fyra återvända till sin förläggning senare på dagen. Av de två som ligger kvar för vård har en fått käkskada medan den andre fått fraktur.

3 milj. bin lösa vid trafikolycka

KALMAR. (TT)

Vid en trafikolycka mellan Nybro och Orrefors på torsdagen kom tre miljoner bin lösa och vållade ett fem timmar långt trafikstopp varjämte ett hundratal personer blev stungna. Missödet inträffade då en släpvagn efter en traktor välte. På denna hade en biodlare lastat ett 60-tal bisamhällen som skulle föras till ljungmarkerna i trakten av Orrefors.

Fyllerist bet polis

Vakthavande konstapeln på tredje vaktdistriktet i Göteborg blev i natt vid 24-tiden illa biten av en våldsam fyllerist.

När denne skulle föras in i cellen gjorde han motstånd och passade på att ge polismannen ett svårt bett i underarmen. Den svårhanterlige mannen var blodig när han kom in på stationen och har troligtvis tidigare varit inblandad i ett slagsmål.

Han kom självmant på på stationen, av vilken anledning kunde han inte förklara. Han minns i dag heller ingenting av vad han varit med om. Den bitne konstapeln fick tydliga märken efter tänder och det svullnade upp kring såret. Han behövde dock inte uppsöka läkare.

Den gripne fylleristen var endast 21 år gammal.

RÅNAREN snart fast

Kriminalpolisen räknar med att relativt snart kunna gripa den unge rånare från konditorier i Solna och Spånga, som de senaste dagarna gjort kupper, maskerad med en grön luva nerdragen för ansiktet. Man har fått ett ganska gott signalement.

Ynglingen torde vara 16 till 20 år. Han är 170—175 cm. lång. Vid sin senaste kupp i Gerds konditori vid Hässelbyvägen hade han blå jeans och grå kavaj. Han verkar smärt och mycket spänstig samt har ljust, nästan vitt hår, som är vänsterkammat med en djup våg på höger sida. Polisen anser det också tydligt att han är väl hemmastadd i de trakter där kupperna förövats.

PKN undersöker potatispriserna Den svenska potatisen svårsåld

STOCKHOLM (TT)

Jordbruksnämnden hemställer hos priskontrollnämnden att denna så snart som möjligt undersöker de nuvarande potatispriserna. Man bör därvid särskilt inrikta sig på handelsmarginalerna inom potatishandelns olika led. Jordbruksnämnden konstaterar att tillförseln av svensk potatis intill den allra senaste tiden varit ototillräcklig. Därjämte har producentpriserna på den svenska potatisen varit avsevärt högre än normalt.

Nämnden har därför fortsatt med importlicensgivningen även sedan den s. k. färskpotatisperioden tagit slut. Under juni importerades ca 3.550 ton potatis och under tiden 13 jul—13 augusti har licenser utställts för sammanlagt ca 31.600 ton. Tillförseln av svensk potatis har emellertid under den senaste veckan blivit större. Enligt uppgift från vissa områden skulle t. o. m. avsättningssvårigheter föreligga.

En väsentlig prisdifferens råder mellan den importerade och den inhemska potatisen. För närvarande kan man räkna med ett producentpris på omkring 30 öre per kg för sydsvensk potatis. För s. k. mälarpotatis, som säljs i Stockholm, torde emellertid producentpriset ligga betydligt högre. Enligt SLR:s partiprisnoteringar för stockholmsmarknaden per den 17 augusti utgör partipriset för mälarpotatis 63 öre per kg och den sydsvenska noteras i 45 öre. Importpriset, dvs. priset för holländsk potatis fritt förtullad, ligger för dagen vid 27—28 öre.

Detaljhandelspriset för importerad potatis varierar i Stockholm för närvarande i regel mellan 50 och 60 öre. Mälarpotatisen synes vara avsevärt dyrare eller 90—110 öre per kg medan för den sydsvenska pris spänningen är betydligt vidare eller 50—95 öre. Priserna torde vidare variera betydligt mellan olika orter och försäljningsställen.

Såvitt jordbruksnämnden kan bedöma är emellertid prisläget i allmänhet sådant att den marginal, som potatishandelns olika led för närvarande betingar sig, måste anses för hög i förhållande till de svenska producentpriserna och importpriserna. För importpotatisen torde det totala påslaget sålunda uppgå till över 60 proc. och ibland till närmare 100 proc. Jordbruksnämnden anser det därför angeläget att åtgärder övervägs för att få till stånd en nedjustering av potatishandelns marginaler. Nämnden finner det också otillfredsställande att handeln utyttjat och alltjämt utnyttjar situationen på potatismarknaden till att skaffa sig oskäliga vinster.

Mer import

Behovet av matpotatis måste täckas med en omfattande import, förklarar växtskyddsanstalten i en skrivelse till jordbruksministern. Anstalten har redan givit dispenser från införsebestämmelserna då det gällt matpotatis från Danmark, Västtyskland norr om Elbe och Nederländerna

Riskerna längre söderut för coloradosbaggen har gjort att dispens hittills inte lämnats för import från Belgien. Anstalten anser dock att möjligheterna för import därifrån bör undersökas. På måndag sänder anstalten assistent E. Sylvén till Belgien, för att han där skall göra sig underrättad om förhållandena. Återupptagandet av potatisimporten behandlas av jordbruksnämnden den 30 augusti.

Åskrisk

Landdistrikt: Svag till måttlig, sydvästlig vind, lokala åskbyar, svalare.

Allmänna utsikter för söndagen: Mulet, svalare, uppehållsväder, utom i de västra delarna.

Sjödistrikt: Svag bris, omkring sydväst, senare ökande till styv bris och vridande mot väst. Sikten tidvis nedsatt av regn.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Telefoner:
Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Knäreds skoldistrikt

Höstterminen börjar vid samtliga skolor tisdagen den 23 aug. kl. 8.55.

Överläraren.

Ränneslövs skoldistrikt

Undervisningen i distriktets skolor tager sin början onsdagen den 24 aug. kl. 8.30. Skolskjutsar utgår som förut.

Folkskolestyrelsen.

Karups skoldistrikt

Höstterminen börjar måndagen den 22/8 kl. 9.00 i samtliga skolor.

Ord. skolskjutsar utgår c:a kl. 8.20.

Event. uppvaktning

på min instundande födelsedag undanbedes bestämt.

Jenny Andréasson.
Vråkärr, Växtorp.

Dans-balettskola

Margot Remdha

AKROBATIK
RYTMIK
BALETTSKOLA

Flickor mellan 6 och 12 år, som vill lära sig dansa balett bedes anmäla sig till tel. 27 Svenshult kl 15.00—18.00.

Obs. Anmälningar till den 1 sept.

Vi börjar den 5 sept. i Knäreds bygdegård. Avgift kr. 6 pr månad.

Fotboll

Växtorps idrottsplats
söndag kl. 14.00
Laholms BK B—Växtorps Bois B

FOTBOLL

Lagavallen, Knäred
söndag kl. 13.30
Kornhults IK—Knäreds IK

FOTBOLL

Skottorps idrottsplats
söndag kl. 14
Trönninge IF—Skottorps IF
Match mellan B-lagen kl. 12.15.

FOTBOLL

Hishults idrottsplats
söndag kl. 14.30
VEINGE IF—HISHULTS AIS
Kl. 12.45: **B-lagsmatch.**

H 55

HÄLSINGBORG
10 JUNI—28 AUGUSTI

BOSTÄDER • INREDNING • NYTTOKONST

Se den största mönstring av svensk och utländsk konstindustri, heminredning och bostadsbyggeri, som någonsin gjorts i Skandinavien. En tjusig atmosfär ... ett sagolikt vackert utställningsområde ... en stad i fest med dagliga framträdanden av internationella artister i arrangemang mer omfattande än någonsin förr i Sverige.
China-Varietén spelar upp varje dag kl. 19 och 21.15.
Hälsingborg och H 55 hälsar Er välkommen!

Arrangörer:
Hälsingborgs Stad
Svenska Slöjdföreningen

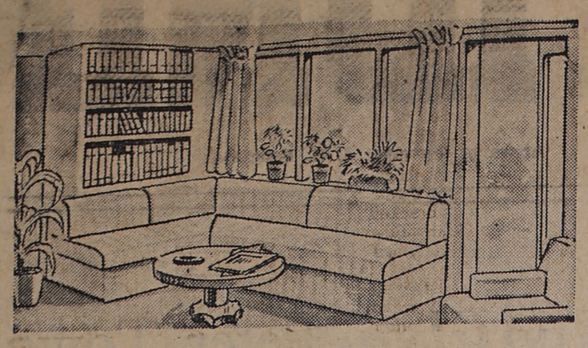

Vi har alltid det bästa och det senaste i

Möbler och Mattor

Det spelar praktist taget ingen roll var Ni bor.

Det lönar sig ändå alltid att resa till

Helmer Petterssons Möbelaffär
MARKARYD
Tel. aff. 10362. Tel. bost. 10462

Erinras om Fastighets- och Lösöreauktionen

hos lantbr. Emil Wilhelmsson i Skråmered pr Växtorp **tisdagen den 23 ds kl. 14** o. **15**, varvid försäljes **dels** lantbruket om c:a 70 tld. och **dels** allt yttre lösöret, kreatur och jordbruksredskap.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå
Tel. 80 MANDER CARLSON. Tel. 80.

Fastighets- o. lösöreauktion

Lördagen den 27 aug. 1955 kl. 2 em. låter fröken Annie Nilsson, Fladalt, Växtorp, försälja: Dels lantbruksfastigheten Fladalt 1:11 om cirka 34 tld. areal, därav cirka 11 tld åker, resten skogbeväxt och en del betesmark, dels försäljes en fjädervagn, plogar, årder, harvar, harpa, decimalvåg med vikter, en del takplåt och div. bräder, långhalm, havrehalm m .m.

Inropare av fastigheten skall erlägga 1.000 kr. såsom handpenning vid klubbslaget eller ställa godkänd säkerhet. Övriga villkor före utropet.

Sjöalt den 19 aug. 1955.

ARWID JOHANSSON. Tel. 183 Drakabygget.

HISHULTS SPARBANK

emottager insättningar till högsta och utlämnar lån i mån av tillgång mot lägsta ränta. Sparbössor. Rikstjänst. Skatteuppbörd. Inteckningar ordnas. Vänd Eder med förtroende till HISHULTS SPARBANK. Öppen varje helgfri onsdag och lördag kl. 10—2 Tel. 14. Annan tid kamreraren tel. 2, ordf. 42. Postgiro 28 42 62.

PÅ SKÖRD FÖLJER NY SÅDD...

Tänk i **god tid** på utsädet!

FÖR HÖSTARBETENA:

Volvo traktorer, plogar, harvar och andra redskap.

Vänd Eder till

Laholmsortens Lantmannaförening
Laholm tel. 25 och 425

Osby Lantmannaskola

Undervisning i räkning, bokföring, deklaration, **maskinlära**, jordbruksämnen m. m. **Särskild skogslinje. Stipendier upp till 1.300 kr.** Låga kostnader. Nya skollokaler och elevhem. Lärorika kurser börja i nov. Begär prospekt. **Adr.: OSBY. Tel 60.**

Gör Möbelpengarna dryga

genom att handla i

Helmer Petterssons Möbelaffär
Tel. 10362 MARKARYD Tel. bost. 10462.
Alltid stor sortering av det bästa i Möbler och Mattor.

FESTARRANGÖRER!

Då det gäller fester med tombola, Am. lotterier och för övrigt allt i festbranschen rekommenderas **Engrosfirman Sture Malmgren, Kristiansta d.** Representant: Annonschef **Axel Larsson. Box. 78. Tel. 299 Laholm.** Träffas säkrast efter kl. 19. Katalog på begäran.

Damdräkter

samt **sommar-** o. **vinterkappor** realiseras ännu några dagar.

FRUMMERINS

ARBETSSKOR

med Bulldoggsula, oerhört slitstark, Hygienisk, lätt, vattentätt. Motståndskraftig mot olja, bensin o. d.
Med snörning och vristrem 27:50
Med snörning 26:50
Arbetssko med springstepsula 21:75

Se dem i vårt fönster.

Rosanders
Tel. 507
Ryssgatan
Laholm

Till salu

Bra fastighet

byggd 1930, 4 rum o. kök, med värme och avlopp, uppväxt trädgård i Båstadstrakten. Pris 23.000. Banklån 6.000.

Tel. 183 Torup, Halland.

Ett 2-lufts dubbelkopplat

FÖNSTER

130×130, oljat och glasat, samt ett par portar, 3 meter höga och 3 m. breda, till salu.

Tel. 267 Laholm.

HALM,

skördetröskad i balar, till salu.

Tel. 21145 Kärragård.

Halm till salu

Tel. 398 Laholm.

Prima kalvfärdig

Kviga

till salu. Två att välja på.

Tel. 20 Tureby.

Kviga

SRB, kalvningstid 24/8.

Tel. 131 Växtorp.

5 st. prima

GYLTOR,

grisningstid 24/8—12/9, till salu.

ALLAREDS KVARN
Tel. 21 Göstorp.

Tisdagen den 23 aug. låter Sydhallands Smågriscentral, Ragnar Bengtssons Eftr. Carl Johnsson, Markaryd, tel. 10343 **försälja**

Smågrisar

Ysby 7,30, Stäme 8, Ränneslöv 8,15, Vallberga 8,30, Marbäck kv. 8,45, Mellby Lundströms aff. 9, Värnen 9,15, Skottorp 9,45, Ö. Karup 10, Hasslöv 10,15, Kärr 10,30, Vindrarp 10,45, Jonstorp 11, Växtorp 11,15, Hårsabäck 11,45, Hishult 12, Kornhult 12,30, Stubbhult 12.45, Kåphult 1, Knäred 1.15, Skogaby 1.45, Veinge stn. 2, Veinge kyrkby 2.15, Öringe smj. 2.30, Tönnersjö ka 2.45, Perstorp 3, Brunskog 3.15, Fyllebro 3.30, Trönninge 3.45, Eldsberga 4, Genevad 4.15, Restad 4.30, Laholms Grist. 4.45.

OBS.! Prima smågrisar i alla storlekar till låga priser med eller utan hälsokontroll. Kontant eller kredit om så önskas. Låg förmedlingsavgift. Försäkring ordnas. Beställningar mottages tacksamt per tel 10343, Markaryd eller 62124 Ysby.

Önskas köpa

Bilar köpas

för nedskrotning till högsta priser. **Henning Johansson, Fridhem Bygget. Tel. 24** ankn. bostaden.

Höns, kycklingar

samt allt slags vilt uppköpes varje vecka till högsta pris.

Ring och vi hämtar.

Tel. 50016 Markaryd, 57 Växtorp, 594 Laholm.

HOLGER HJALMARSSON, Skånes Värsjö.

Smågrisar

i alla storlekar köpes varje vecka för export. Betalas efter dagens högsta notering. Ring strax

SYDHALLANDS SMÅGRISCENTRAL
Tel. Markaryd 10343
eller **Ysby 62124.**

Lotter i Hästlotteriet 1955

säljes på LAHOLMS TIDNING
Lottpris Kr. 2:10
DRAGNING I FALKENBERG DEN 27 OKT.

Högsta vinsten: ett premierat ardennersto.

Övriga vinster: föl med härstamning samt dessutom ett stort antal presentkort à 100—10 kr., vilka berättiga till inköp av varor efter vinnarens eget val hos ett flertal av länets affärer, uppräknade å presentkorten.

Marknadsberättelser och prisnoteringar

meddelade genom Sveriges Lantbruksförbund

Stockholm den 17/8 1955.

Matpotatis.

Lantbruksförbundet noterar för matpotatis, levererad banfritt eller kajfritt Stockholm, engrospris, vid försäljning till partihandlare, kr per 100 kg:

	12/8	15/8	17/8
Sydsvensk	47:—	45:—	45:—
Mälar-	63:—	63:—	63:—

Ovanstående pris inkluderar kommissionärsarvode eller avans vid försäljning vagnslastvis.

Följande partipriser på färsk matpotatis noteras den 17/8 1955 vid partihandlares försäljning till detaljhandlare, inkl. emballage, kr per 100 kg: Göteborg 42: —.

Marknaden för svensk potatis ligger fast och tillförseln är flerstädes mycket knapp. De relativt höga priserna har dock reducerats något. Utvecklingen av marknaden är svårbedömlig. Då skördearbetena nu är i full gång i södra Sverige, kan utbuden av potatis komma att minska. Det ur växtskyddssynpunkt motiverade tillfälliga importstoppet under 10 dagar kan även påverka marknaden. Fortfarande är dock tillgången på utländsk potatis god.

Definitiva priser för lin och hampa.

Beträffande 1955 års skörd av spånadsväxter har nu definitiva riktpriser fastställts till för linhalm 25 öre och för hamphalm 13 öre pr kg, vilka priser är de mellan Jordbruksnämnden och Riksförbundet Lin och Hampa tidigare preliminärt överenskomna.

Slaktfjäderfä.

Svensk fjäderfänotering. Lantbruksförbundet anger för veckan 12/8—18/8 1955 följande riktnoteringar å slaktfjäderfä vid försäljning från producenter till äggcentraler i södra och mellersta Sveriges produktionsområden. öre pr kg slaktad vikt (plockad vara):

	Kron	Prima
Höns	235	185
Kyckling, 500—750 g	400	350

Vart prisnotering å slaktat fjäderfä. Partipriser i Stockholm den 12/8 1955, öre pr kg plockad vara:

	Kron-special	Kron	Prima
Höns (utan fötter)	380	350	300
Ungtuppar	—	470	420
Kyckl., 500-750 g	—	560	510
Dito 750-1.050 g	—	495	445

Tillförseln av höns är alltjämt stor. Fastän efterfrågan är relativt god, måste stora överskott fryslagras. I fråga om kyckling väger utbud och efterfrågan fortfarande ungefär jämnt.

Fodermedel.

Lantbruksförbundet noterar den 16/8 1955 följande priser vid försäljning till jordbrukare fritt noteringsorten, kr pr 100 kg:

	Halmstad:
Oljekaksblandn. 43 %, inkl. skr	52: 50
Linkakmjöl, inkl. skr	65: —
Extr. rapsmjöl, inkl. skr	44: —
Sojamjöl, 47/49 %, inkl. skr	54: 50[7])
Jordnötskakor, kross., inkl. skr	63: 50[6])
Kokoskak., kross., inkl. skr	50: —
Majs, exkl. skr [8])	49: —
Sorghum, exkl. skr	32: 75
Korn, utländskt, exkl. skr	38: 75
Vetekli, svenskt, inkl. skr	40: —
Vetekli, utländskt, inkl. skr	39: 50
Rågkli, svenskt, inkl. skr	37: —
Melass, inkl. fathyra	27: —
Råg, låneskr, gröp. inkl. skr	39: 70

[6]) 55%, [7]) 44 %.

Lägsta fetthalt ersätter lag om standardisering

STOCKHOLM (TT).

Jordbruksnämnden föreslår hos regeringen sådan ändring av föreskrifterna om fetthaltsbegränsning i mjölk, att bestämmelsen om en viss bestämd fetthalt ersätts med en föreskrift om lägsta fetthalt. Bestämmelserna kom till i ett krisläge och med det ändamålet att viss del av konsumtionsmjölkens naturliga fetthalt skulle frånskiljas för att begagnas till framställning av smör. Kungörelsen är därför helt naturligt icke helt lämpad att begagnas som ram för en bestämmelse av delvis motsatt innebörd, nämligen angående minimifetthalt i mjölken. Då utredning pågår om mjölkkontrollen och ett slopande av standardiseringsbestämmelserna har visst samband med frågan om en utvidgning av pastöriseringstvånget vill nämnden nu ej föreslå att kungörelsen om standardisering slopas. I stället föreslås sådan jämkning att föreskrift stadgas om lägsta fetthalt i mjölken. Då det visat sig att den nuvarande bestämmelsen om en tillåten avvikelse av högst 0,1 procent kan missbrukas föreslås att denna bestämmelse utgår.

Tillsynslärarna är i strejk i 200 kommuner

STOCKHOLM (Press).

Tillsynslärarstrejk pågår sedan 1 juli inom drygt 200 landskommuner. Samtidigt har lärarorganisationerna förklarat samtliga arbetsuppgifter, som tidigare åvilat tillsynslärarna, i blockad. De arbetsuppgifter det här gäller är tillsyn över att ordning och skick iakttas under såväl lästid som raster, av att skollokalerna luftas, att skollokaler, undervisningsmateriel och inventarier väl vårdas etc.

Bakgrunden till stridsaktionen är att finna i att en tillfredsställande lösning av tillsynslärarnas arvodesfrågor i kommuner anslutna till Landskommunernas förbund inte stått att erhålla. Med stadsförbundet har folkskollärarna däremot fått till stånd överenskommelse; för de två första läraravdelningarna får tillsynslärare arvode av 240 kr pr år, för de därpå följande två avdelningarna 60 kr, för 5:e—10:e 55 kr pr avdelning, för 11:e—20:e 45 kr o. s. v.

Krav om höjda tillsynslärararvoden ställdes ursprungligen till ett större antal kommuner än de i vilka strejk och blockad nu förklarats. Ett 20-tal landskommuner har nämligen accepterat lärarförbundets krav. Dessa kommuner är Askim, Aspveden, Bjärtrå, Bollnäs landskommun, Frostviken, Gällivare, Hasslö, Hille, Högsby, Järfälla, Länghem, Nödinge, Piteå landskommun, Ramnäs, Reftele, Skållerud, Uppl. Väsby, Vilhelmina, Visnum och Åtvidaberg. Före förbundens aktion hade vissa landskommuner redan stadsförbundsöverenskommelsen eller i vissa fall bättre villkor som ersättningsgrunder för tillsynslärarna. Dessa kommuner är Borensberg, Dalby, Dannemora, Kärna, Näsby, Partille, Tranemo, Valbo och Vittsjö.

Bland de kommuner där de med tillsynslärarförordnandena förenade arbetsuppgifterna förklarats i blockad märkes: Kvibille, Morup, Torup, Vessigebro, Åtran, Bollebygd, Fritsla, Färgelanda och Högvad.

Ordning i skolan nödvändig trots allt

Inför folkskolans hösttermin, som i de flesta skoldistrikt skall börja under kommande vecka, ställer sig naturligtvis både föräldrar och skolmyndigheter frågande inför konfliktsituationen. Hur skall det gå med ordningen i skolan, och hur skall det gå med barnen?

Inom Morups skoldistrikt ser man ganska lugnt på situationen, säger överlärare Hilding Noréus. Fyra av skoldistriktets tillsynslärare har visserligen sagt upp sig, vad denna befattning beträffar, från den 15 juli. Däremot berörs inte alls de skolor, som har blott en läraravdelning.

Kommunen har erbjudit en ersättning av 240 kr pr år och tillsynslärarbefattning, men lärarorganisationen har begärt 300 kr. Vi hoppas att en överenskommelse så småningom skall träffas, och i väntan på den får det gå ändå. Den instruktion, som antagits för tillsynslärare, är visserligen satt ur kraft, men enligt skolans ordningsstadga är lärarna likväl skyldiga att hålla ordning i sina resp. klasser. Vi litar på lärarnas personliga ansvarskänsla och hoppas att situationen efterhand skall reda ut sig till allas belåtenhet.

— Jag hoppas också på en snar uppgörelse, framhåller överlärare Erik Lannestam, Gällared. Här i Åtrans skoldistrikt har vi två nya eller nyrenoverade skolor, och de har officiellt stått utan tillsyn sedan den 15 juli. Nu blir det överläraren, som får ha tillsynen, och om något skulle hända, kan folkskolestyrelsen bli juridiskt ansvarig. Skolmyndigheterna här har därför utan tvekan tillstyrkt en uppgörelse, och nu väntar vi på att kommunalfullmäktige skall avgöra frågan. Så fort en kommun har accepterat lärarorganisationens krav, häves blockaden.

Leskinen lämnar finska regeringen

Inrikesminister Väinö Leskinen omtalade i går vid socialdemokratiska partiets partistyrelses sammanträde på torsdagen att han från den 1 oktober önskar utträda ur regeringen och återta sitt arbete som partisekreterare i socialdemokratiska partiet, uppger Suomen Sosialidemokraatti. Ärendet skall nu behandlas av socialdemokratiska riksdagsgruppen, vilket troligen sker omedelbart efter det att riksdagen har sammanträtt till höstens ordinarie riksdagssession den 13 september.

När det gäller

HEDERSPRESENTER

i guld och silver

vänd Eder med förtroende till guldsmeden

Per Emilson Juvelerare
LAHOLM TEL. 12 BOST 480

LAHOLM

Vid det svåra åskvädret

i torsdags kväll slog blixten även ned i en transformator, tillhörig Ränneslövs Kraftförening, och belägen utanför Ivan Petterssons gård i Värestorp.

En stolpe intill transformatorn splittrades fullständigt och på transformatorn förstördes alla säkringar, t.o.m. isolatorerna hade splittrats och flugit lång väg. Blixten följde en närbelägen telefonledning och hos Ivan Pettersson såg man en eldstråle rakt över rummet. Murbruket i väggen vid intaget flög ut i rummet. Till all lycka antände emellertid blixten inte. Knallen när blixten slog ner var öronbedövande och man trodde att den slagit ner i själva gården.

Genom blixtnedslaget är man utan såväl elektrisk kraft som ljus i nästan hela Värestorp.

Vid samma åskväder, dödade blixten en tjur i Bollalt, Knäred. Djuret, som ägdes av lantbrukare Ragnar Johansson, stod på bete i närheten av gården. Döden torde ha varit ögonblicklig. När olyckan upptäcktes, låg den 1½ år gamla tjuren med ena hornet nerborrat i marken. alldeles i närheten betade en kalv, men denna var oskadd. Ägaren hade tjuren försäkrad.

SOMMAR-EKIPERA

Eder hos

LUNDINS

Grismarknaden i Hörby

gick ganska snabbt undan på torsdagen. Tillförseln av grisar var medelmåttig men efterfrågan var stor. Samtliga grisar såldes, varav en del till Halland och Blekinge. De större smågrisarna kostade 75—80 kr. de medelstora 68—74 och de mindre 60—67.

Storstädning i Storgatan.

Det rives och ståhejas värre i Storgatan just nu. Inte nog med att "rivningsmästare" Lindgren är i full fart med att jämna Leontine Anderssons gamla fastighet i hörnet av Storgatan med jorden — här skall Appeltoftska bryggeriet så småningom bygga något storstilat — utan dessutom är Tage Larsson och hans medhjälpare Gunnar Larsson nu i full fart med att bygga in trapporna i flera hus vid Storgatan. Detta har nämligen vägförvaltningen satt som villkor för att man skall göra gatan lika fin som Ryssgatan är. Den saken får vi väl hoppas inte dröjer allt för länge. Dessutom håller köpman Sune Broms på att modernisera sin fastighet, så nog rör det sig alltid i vår lilla stad.

Om konfirmandträffen

i Laholms kyrka i morgon — förut utannonserad — erinras. Pastor N. Brohed predikar, och samtliga hans konfirmander i Laholms församlingar under åren 1930—1933 inbjudas deltaga.

Ränneslöv

Ränneslös klubbodlare

var i tisdags kväll samlade vid kvarndammen i Värestorp till naturstig, varvid följande resultat uppnåddes: (14 år och däröver) 1) Lars-Ingvar Larsson 15 p. 2) Birgit Folkesson 14 p., 3) Göte Jönsson 10.5 p. (Under 14 år) 1) Karl-Arvid Andersson 10 p., 2) Anders Eriksson 8,5 p., 3 och 4) Kerstin Andersson, Gunilla Johansson 8 p. Efteråt följde skämtlekar. I mörkningen tändes bål och man fick lyssna till sång, musik och historiesnack.

Predikoturer

Markaryd hgm med Skriftermål och Nattvardsg. kl. 11 De gamlas Dag firas.

Laholms landskommun förverkligar vattenverket i Lilla Tjärby sjö för 359.000 kr.

Kommunalfullmäktige i Laholms landskommun hade i går sammanträde under ledning av ordf., lantbrukare Einar Pålsson, där en rad viktiga och säkert glädjande beslut fattades. Där beslutades bl. a. att öka anslaget till vattenverket i L:a Tjärby sjö från 330.000 till 359.000 kr., vilket betyder att man till den planerade utbyggnaden även kommer att bygga en lågreservoar vid pumpstationen om 300 kbm. Därmed har alla viktigare anslag gjorts till vidkommande vattenverk och det stora projektet kan därmed förverkligas. Det kommer dock att dröja ett tag innan själva arbetet kan påbörjas. Kommunen behöver nämligen Kgl. Majestäts tillstånd för att upptaga de behövliga lånen och det hela hänger något på att man tills nu inte fått arbetstillstånd för mer än 168.000 kr. medan det hela kommer att röra sig om 359.000 Kommunalfullmäktiges ordförande berättar för Laholms Tidning att man tänkt börja arbetet första veckan i september men nu vet man inte riktigt hur det går. Han hoppas dock att saken skall kunna ordnas tämligen snabbt och Länsarbetsnämnden har åtminstone ställt sig mycket välvillig.

Det är storföretaget ESSELI som begärt att vidkommande lågreservoar skall byggas. Dessutom har man begärt att det skall användas grövre ledningar på vissa ställen. Under sammanträdet i går uppstod det ingen vidare diskussion om saken, utan kommunalfullmäktige beviljade helt enstämmigt den föreslagna anslagshöjningen.

Kontrakt med ESSELI

Vidare godkände kommunalfullmäktige ett förslag till avtal med ESSELI av vilket det framgår att ESSELI under en tid av fem år förbinder sig att erlägga en fast avgift av kr. 5.000 per år, för vilket leverans årligen skall ske med 25.000 m³ vatten. Vattenförbrukningen ersättes med 20 öre per m³ och mätes vattentömningen genom mätare. Anslutningsavgift till kommunen (engångsavgift) skall erläggas av ESSELI med 1 proc. av industrianläggningens taxeringsvärde.

Inte heller rörande detta kontrakt blev det i kommunalfullmäktige någon större diskussion. Nils Persson, Mellby, undrade dock om inte engångsavgiften rörde sig om 2 proc. av industriföretagets tax.-värde. Han tyckte nämligen att han sett en sådan procentsats tidigare. Sven Pettersson, Köpinge, och kommunalfullmäktiges ordf. klargjorde dock att 2-proc.-satsen gällde avlopp och icke vattenleveransen. L. Rosén, Skogaby undrade om inte avtalet borde haft en sådan form att en event. uppsägning kunde äga rum inom de fem åren som kontraktet kommer att gälla för, och Ernst Feltblad, Skogaby, ställde själva vattnets beskaffenhet i fråga. Vattnet måste kunna godkännas innan man skriver på, menade han. Till hr Feltblad svarade då kommunalfullmäktiges ordf., att det är för mycket järn i vattnet men detta skall kunna ordnas genom att någon avjärningsanläggning installeras. Och hr Roséns fråga besvarades med att kommunen inte är intresserad av någon möjlighet att kunna säga upp kontraktet inom 5 år. Man ville egentligen haft ett ännu långsiktigare avtal men mer än fem år vill inte ESSELI gå med på.

Nära 200 fastigheter skall betjänas

En annan punkt på föredragningslistan var förslag till anslutningsavgifter för övriga fastighetsägare. Härunder nämnde ordföranden att hela vattenanläggningen i L:a Tjärby kommer kosta inte mindre än 700.000 kr. varav statsbidrag beräknas utgå med 40 proc. eller c:a 280.000 kr. De fastighetsägare, som kunna betjänas av anläggningen uppgår f. n. 45 st. Antalet obebyggda tomter, som i framtiden kunna anslutas uppgår till 150. Beträffande de befintliga fastigheterna föreslås en avgift sålunda: Kr. 400.— i grundavgift per fastighet plus en tilläggsavgift av 2 proc. av tax.-värdet, plus tillägg för varje tillkommande lägenhet med kr. 200:—. För framtida bostadsfastigheter hade man föreslagit en grundavgift för 1:a lägenheten med kr. 1,200:— och för 2:a lägenheten kr. 500:—, medan tilläggsavgiften kommer att bli 2 proc. av taxeringsvärdet. Anslutningsavgifter för industrifastigheter, kommunala byggnader och bostadsfastigheter med mer än 2 lägenhter bestämmas efter särskild överenskommelse. Häri inbegripes även jordbruks- och affärsfastigheter. De årliga grundavgifterna kommer att bli för vatten kr. 65:— per hushåll med minus kr. 10:— för hushåll utan w. c. och ytterligare minus 10:— för hushåll utan bad. Även för avlopp blir den årliga grundavgiften kr. 65:— per hushåll minus kr. 15:— utan bad och även minus kr. 15:— utan w. c. Vatten- och avloppsavgifter för industrier, kommunala byggnader och liknande bestämmes efter särskild överenskommelse. För större vattenförbrukare föreslås att avgiften uttages med 40 öre per kbm. Kommunalfullmäktige biföll förslaget i sin helhet.

Entreprenader för över 300.000

Utan större diskussioner antog också gårdagens kommunalfullmäktige en del entreprenörer för arbeten som tillsammans överstiger 300.000 kronor. Tage Johansson, Slöinge, antogs till entreprenör för ledningsarbeten för ett pris av 219.100 kronor och han antogs även som entreprenör för pumpstation och lågreservoar för ett pris av 65.000 kronor. Gunnar Ljungberg, Laholm, antogs till entreprenör för rörarbeten m. m. för ett pris av kr. 28.432:—, och firman Bröderna Olssons Elektriska, Laholm, till entreprenör för elektrisk installation för ett pris av 7.300 kr.

Avtal med markägare

Det är ju klart att markägarna måste ersättas för eventuella skördeskador och dyl., och även en viss ersättning måste utgå för att få gräva ner div. ledningar i deras jord. Förslag förelåg om att ersätta dessa med 1:25 per kvm. och kommunalfullmäktige uppdrog åt byggnadsnämnden att utföra arbetet och träffa avtal med markägare m. fl.

Stora lån

Från kommunalnämnden förelåg förslag om att upplåna kr. 275.000 enligt lämnat erbjudande från Livförsäkringsbolaget Valand. Förslaget bifölls av fullmäktige och amorteringstiden blir 25 år efter en fast ränta av 4,6 proc. Vidare beslöts att upplåna högst kr. 84.000 med en amorteringstid av högst 5 år.

Sydsvenska kraft utvidgar aktiekapitalet

Till kommunalfullmäktige hade inkommit erbjudande från Sydsvenska Kraft A/B om att inköpa aktier då bolaget skall utvidga sitt aktiekapital. Ökningen skall tillgå så, att den aktieägare som äger 4 aktier får en femte aktie gratis, medan man får köpa ytterligare en. Laholms landskommun äger f. n. 29 aktier i bolaget och kommunalfullmäktige beslöt att ta emot de 7 gratisaktierna som kommunen tillkommer och beslöt samtidigt att köpa ytterligare 7 aktier à kr. 100:— pr aktie.

Bevillningar

På sammanträdet i går beslöt dessutom Laholms landskommuns kommunalfullmäktige att bevilja kr 2.000 till Lagans Vattenvårdsförening. Och kommittén för Folk och Försvar i Hallands län beviljades kr. 50:— till sin verksamhet.

Avstyrkning

Från drätselkammaren i Halmstad förelåg skrivelse där man besvärade sig över att Halmstad stad vid flickskolan även får betala skolmåltiderna för elever som bor utanför Halmstad. Laholms landskommun har för närvarande två flickor vid skolan och i skrivelsen föreslogs att deras hemkommun skulle betala för dem. Kommunalfullmäktige avstyrkte dock detta men en hemställan kommer att ingå till Halmstad om att vidkommande elever får deltaga i skolmåltiderna mot att själva bestrida stadens självkostnadspris som är kr. 1:25.

Hastighetsbegränsning i L:a Tjärby?

Textilarb. Nore Erlandsson, L:a Tjärby, hemställde i en skrivelse, att kommunen hos länsstyrelsen måtte begära, att hastighetsbegränsning införes i Lilla Tjärby. Efter instämmande beslöt fullmäktige i enlighet med skrivelsen. I framställningen skall också påpekas, att "50-tavlorna" i Skogaby bör flyttas längre ut i samhällets utkanter.

SLU

Mästocka SLU

har haft månadsmöte i bygdegården under ordf.-skap av Erik Nilsson, Karaskogen. Till ordf. för nästa möte valdes Kuno Nilsson, Skogaby och till sekr. Gulli Bengtsson, Linghult. Kommitté för nästa möte blev Lennart Johansson, Mestocka, Sven Davidsson, Ebbared, Ulla Hallonlöf, Sövdared och Gunni Simonsson, Mörkhult. Till att arrangera SLU:s distriktsmästerskap i orientering den 25 sept. utsågs Sten Carlsson, Linghult, sammank. Rolf Olsson, Alhult, Ivan Nilsson, Bökeberg, Kurt Noaksson, Lossbygget, Maj-Lis Noaksson och Britta Svensson, Mestocka.

Till kommitté för en höstfest i bygdegården valdes Håkan Johansson, Mestocka, Stig Hansson, Linghult, Erik Nilsson, Karaskogen och Siv Hardysson, Mestocka. På förslag av Sten Carlsson, Linghult beslöt avdelningen anslå 20 kr. till priser för orienteringen.

Efter förhandlingarna följde samkväm och dans.

I samband med mötet var tävlingar anordnade i handelsgödsel- och växtkännedom med 5 resp. 6 deltagare. Bästa resultat blev: handelsgödselkännedom: 1) Allan son, Skogaby 24 p. 3) Erik Nils-Nilsson, Göstorp och Kuno Nilsson, Karaskogen 21 p. Växtkännedom: 1) Sonja Carlsson, Linghult 55 p. 2) Arvid Persson, Vrå 51 p. 3) Sten Carlsson, Linghult 20 1/2 p. Utom tävlingen nådde Erik Nilsson, Karaskogen 81 p.

Hishult

Hishults östra vägsamfällighet

har haft årsmöte i Norra Össjö skola under ordförandeskap av Evald Larsson, Fälleberga.

Räkenskaperna balanserade på kr.8.002:01 godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Till styrelse för två år omvaldes Evald Larsson, Fälleberga, Verner Johansson, Kjellsbygget och Gösta Johansson, Norra Össjö, med Leander Karlsson, Handskholmen, som suppleant. Till revisorer omvaldes Viktor Persson, Kornhult, och William Jansson, Högaholma, med Sune Svensson, Tråget, som suppleant.

Till snöplogsfogdar utsågos Gösta Andersson, Kornhult, Karl Erik Johansson, Norra Össjö, Leander Karlsson, Handskholmen, Johan Bengtsson, Fälleberga, Hilding Nilsson, Högaholma, John Nilsson, Högaholma, Karl S. Johansson, Högaholma, Verner Rydhög, Högaryd, och Evert Andersson, Norra Össjö.

Det bestämdes att stenupplag inte får läggas närmare vägen än två meter. Utdebiteringen bestämdes till 1:50 pr procent å sektion 3, 10 kr. pr procent å sektion 6 och övriga sektioner 2 kr. pr procent.

Picasso åt nyligen middag på en restaurang i Paris tillsammans med gamla vänner, och i samtalets iver råkade han bränna ett stort hål i duken med sin cigarr. Då hovmästaren kom gjorde han denne uppmärksam på saken, bad vänligt om ursäkt och erbjöd sig att betala skadan.

— Tänk inte på det, sa hovmästaren — om ni bara är vänlig signerar hålet, så skall jag nog få det betalt!

För Er som besväras av BRÅCK

står erfaren specialist till tjänst med lätta behagliga HERNIAPLAST bandage (la nouvelle méthode moderne française). Till båda könen hålles bråcket i sitt rätta läge på mycket behagligt sätt utan våld- samt klämmande dynor och fjädrar, alla slags kroppsansträngningar tillåtes.

Bråcklidande med vilket bråck som helst, även återfall efter operationen äro välkomna till gratis rådgivande konsultation och demonstration utan förbindelse.

I Sverige sedan 7 år välkänd specialist från INSTITUTET FÖR BRÄCKSKADOR. H. SAARE, VALLING. 38 STOCKHOLM I. Tel. 10 61 60.

Tidigare klienter som önskar justering, kontroll äro alltid gärna välkomna.

Laholm: Onsd. 24/8 kl. 8—11 Stadshotellet tel. 11.
Halmstad: Onsd. 24/8 kl. 14—17 Nya Måleri A-B Sjukvårdsavd. Brogat. 19.

Under polisuppsikt

BAKOM KUPPERNA I DE BRITTISKA KASERNERNA har stått den republikanska irländska armén (IRA), som nu erkänt att de stått bakom stölderna av vapen och ammunition i de engelska militärförläggningarna. Enligt en order på tisdagen skall alla irländare i London som är kända för att ha sympatier för den irländska upprorsrörelsen hållas under särskild uppsikt. På bilden håller det irländska Sinn Fein-partiet ett friluftsmöte i Camden Town, London, tydligen obekymrade om polishotet. Talare är partiets sekreterare, Danny Ryan.

Uppmjukad kredit kräver RLF

STOCKHOLM

Allt pekar mot att jordbruksöverenskommelsens fyraprocentregel kommer att träda i kraft, innebärande att sedan jordbruket tagit en självrisk av 4 proc. på normalskörd, i pengar räknat 160 milj., kompensation skall utgå för årets skördeförluster därutöver genom generella prisändringar, skriver RLF-tidningen efter en översikt ifråga om de svaga skördeutsikterna. Mjölken väger tungt i produktionskalkylerna.

För många jordbrukare kan det bli fråga om konkurser. Särskilt hårt sitter de som nyligen köpt jordbruk, betalat höga jordpriser, köpt dyra inventarier och som extra börda fått den högre räntan. Inom de områden, som ligger längst i botten efter torkan, Östergötland och Sörmland, har vi våra flesta arrendatorer. Dessa jordbrukare med svag ekonomi måste ha hjälp för att rida ut stormen. Ytterligare skuldsättning blir ofrånkomlig. Men det finns inga krediter att få, det sörjer kreditrestriktionerna för. Tidningen understryker kraftigt att kreditransooneringen här måste mjukas upp. Med all respekt för restriktionernas samhällsekonomiska nödvändighet får de inte bli idiotrestriktioner som sätter det stjälpande krokbenet för företagare, vilka oförskyllt råkar i ett prekärt läge. Det är här inte fråga om krediter för utbyggnad, investeringar som ökar inflationstrycket. Det gäller krediter för att klara växlarna den första okt. Bandet på bostadskrediterna anser man sig nu kunna lossa på. Ytterligare 25,000 bostäder skall byggas i höst, trots att det är fråga om krediter för investeringar som ökar sysselsättningstrycket på samhällsekonomien och inte kan jämföras med de kreditlättnader jordbruket kräver.

Av tidningen rekommenderas vidare tillgripande på nytt av stödlåneutvägen när det gäller hjälpen åt jordbrukare. Ett betydande belopp måste här snabbt ställas till förfogande. En snabb, på sina håll ofrånkomlig nedslaktning av djurbesättningar sker nu. Detta blir dock på längre sikt en allvarlig sak därför att produktionsapparaten krymper ihop. Trots allt måste här varnas för panik.

Slutligen anser tidningen det böra snabbt övervägas, om inte möjligheter finns att låta torkområdenas jordbrukare köpa kraftfoder till reducerat pris. Jordbruksnämnden bör kunna visa, att det finns elasticitet i prisbildningen. Att rucka på spannmålspriserna gick inte. Då bör det gå att rucka på kraftfoderpriserna nedåt. Det synes inte osannolikt att man ser efter i vilken utsträckning de som handlar med kraftfoder utnyttjar situationen för egen vinning.

Professorer blir TV-stjärnor med stargager

NEW YORK (AEP)

"Det kan inte dröja länge tills amerikanska studerande kan förvärva akademiska titlar och utan att någonsin ha besökt högskolornas och universitetens hörsalar", förklarade Dr Ralph Steetle, chefen för amerikanska kommittén för televisionsundervisning. "Hemma i studerkammaren och oberörd av tidsödande skolbesök kan den amerikanska studenten redan nu delta i undervisningen och lära det mesta som ha behöver för sina slutexamina. Varför då hålla fast vid det otidsenliga kravet på personligt deltagande vid föreläsningarna?" frågar televisionsprofessorn.

Omkring 12.000 högskoliter deltar regelbundet i 170 olika kurser som ger full ersättning för de akademiska föreläsningarna. Enligt vissa sakkunniga är televisionsundervisningen överlägsen varje annan form av skolundervisning, visserligen inte i varje ämne, men i många läsämnen. I USA finns 15 televisionssändare i drift vilka enbart sänder program för studerande. Kommissionen räknar med att under nästa års lopp ytterligare 20—30 tv-sändare kan tas i bruk. Pedagogerna i USA är överraskade över tv-undervisningens nya möjligheter som uppenbarligen överträffar alla förväntningar och innebär principiell förändring av undervisningsmetoderna, relationerna mellan lärare och elever och mycket mer. En framstående tv-lärare yttrade t. ex.: "Förr berodde högskollärarnas auktoritet främst på vilka och hur många böcker de hade skrivit. Detta innebar att professorns pedagogiska kvaliteter inte spelade någon roll alls. Professorn var oftast en envåldshärskare över sina elever och struntade i elevernas gillande eller aversioner. Han var herre över betygsättningen och kände sig inte som pedagog utan i huvudsak som tentator. När televisionen i stor omfattning erövrat den högre undervisningen, vilket inte dröjer länge, kommer professorerna att tvingas uppträda som andra televisionsstjärnor. Om de misslyckas kommer de att förlora eleverna, popularitet och också läruppdragen.

Endast verkliga pedagoger o. sådana högskollärare som gillas av tv-eleverna kommer att kunna hålla sig kvar i konkurrensen framför tv-kameran. Och om det blir så, varför då inte betala goda och framgångsrika televisionslärare efter prestationen, populariteten och åhörarnas antal, och ge dem stargager?" frågar den påstridiga tv-läraren.

Senaste nytt:

Häftiga drabbningar i Marocko

PARIS i dag

Medan situationen i Marocko förvärrades för varje timma flög generalresidenten Gilbert Grand val på fredagen till Paris för att övertyga franska regeringen om nödvändigheten av skyndsamma åtgärden som kan avvärja den hotande katastrofen.

I dag firar de marockanska natioalisterna sorgehögtidligheter till minne av exsultan Mohammed Ben Yussefs avsättning för två år sedan, och om ingenting dessförinnan har gjorts för att tillmötesgå åtminstone en del av deras krav väntas blodiga upplopp bdi följden.

Den stigande spänningen har redan tagit sig uttryck i en rad våldsdåd som de båda senaste dagarna har kostat minst tjugo människor livet. På fredagen bröt nya oroligheter ut i Kenifra, en av de krigiska berberstammarnas centra i Atlasbergen. Även i Cassablancas förorter blossade striderna åter upp.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

85 år

fyller den 22 aug. f. lantbr. Nils Petter Svensson, Göstorpshult 1, Hishult.

60 år

fyller den 21 aug. f. hemmansäg. Emil Persson, Skottorp. Han har tidigare innehaft ett hemman i Allarp, Skummeslöv, men sålde detta för en kort tid sedan och bosatte sig i Skottorps samhälle.

50 år

fyller den 22 aug. lantbr. Karl Viktor Johansson, Mellby. J. är känd som en arbetsam och duktig lantbrukare, som helt ägnar sig åt sin gårds skötsel. Personligen är han en präktig och gästvänlig människa, och många av hans vänner kommer säkert att finna vägen till hans trevliga hem på högtidsdagen.

BRÖLLOP

— Ett högtidligt bröllop ägde i lördags rum i Pahlerde kyrka i Tyskland då sem. stud. Sixten Karlsson, Stockholm, och bördig från Hjortsberga, Hinneryd, sammanvigdes med fr. Erika Sriedel dotter till rörledningsentreprenör Theoder Sriedel och hans maka, Heyde, Tyskland. Efter vigseln bjöd brudens föräldrar på middag för ett antal inbjudna gäster på restaurang Heyde. Där blev bruparet föremål för många hyllningar genom tal och sång samt ett stort antal telegram och lyckönskningskort anlände under kvällen.

Tävlingar måste vi ha

Ytterst sällan presenterar en tävlande bilfabrik vagnar med bristande harmoni mellan fartresurser, styrbarhet, bromsverkan och balans på vägen. Det är svårt att säga varför. Kanske är det en form av idealitet som inverkar på de krassa affärssynpunkterna, kanske bara klok beräkning. Det är farligt för ett känt märke att dagtinga med kvaliteten, även när denna kvalitet har formen av körsäkerhet och inte kan värderas i kronor och ören.

Bilar från tävlingserfarna fabriker är sällan särskilt billiga, men de brukar vara under perfekt kontroll även vid högsta fart och lyder sin förare även i svåra situationer. De är bilar med "rasegenskaper".

Tro inte att detta saknar värde för vardagsbilisten. Tvärtom! En perfekt balanserad bil behåller även i en kritisk situation greppet i vägbanan med alla fyra hjulen och lyder därför ratt och bromsar bättre än en vek och svajande vagn med studsande hjul. Och vem som helst kan råka ut för en kritisk situation utan eget förvållande.

Slutsatsen blir att experimentverksamhet utanför tävlingsbanan är nödvändig för framåtskridandet, men att också tävlingarna är nödvändiga. De båda metoderna kompletterar varandra — racerbilen arbetar i den tekniska utvecklingens frontlinje, den systematiska försöksverksamheten i experimentverkstäder och på provbanor konsoliderar de vunna positionerna. Om biltävlingarna uppges blir utvecklingen troligen långsammare, mindre allsidig och mest inriktad på direkt försäljningsfrämjande drag hos bilarna. Andra värdefulla egenskaper, som betyder mycket för trafiksäkerheten kan väntas bli tillbakasatta.

Varken Volvo eller Volkswagen tävlar

Volvo och Volkswagen har sin linje klar: inga tävlingar! De är utmärkta bilar, men de står inte i frontlinjen för det biltekniska framåtskridandet. Och det passar den stora publiken utmärkt — den söker bra vardagsbilar, inte sportredskap! Volkswagen är dock konstruerad av Porsche, som också stod fadder till Auto-Unions racervagnar under förkrigsåren. Och en mängd av de detaljkonstruktioner som folk uppskattar hos Volksvagen blev först uttänkta för och provade på extrema racerbilar! Det gäller bland annat framfjädringen, bakfjädringen och växellådan.

Volkswagens framgångar i de svenska orienterings- och tillförlitlighetstävlingarna är ytterst grundade på detta. Man kan dock inte jämföra dessa med racertävlingar, där fabrikens experimentavdelning gör direkta rön och erfarenheter. Våra OT-tävlingar ger vissa upplysningar om bilarnas köregenskaper, tålighet och snabbhet på svåra vägar, men de är främst förarprov och inte ett experimentfält för bilfabrikerna.

Mindre fabriker som vänder sig till en exklusiv publik, till exempel de italienska Ferrari och Maserati, ser i tävlingarna sitt levebröd som biltillverkare. Vagnarna görs i små serier, de byggs "för hand" utan stora investeringar i verktyg. De står tekniskt på toppen och utvecklas år för år, alltefter de erfarenheter som de stora tävlingarna ger. Bilar som dessa är ohyggligt dyra, både att köpa och underhålla. De skaffas bara av folk som begär de yppersta köregenskaper och är villiga att betala vad kalaset kostar. Vagnarna är i stort sett kopior av "förra årets tävlingsvagnar", anpassade för vardagsbruk.

Den gyllene medelvägen

Alla vet att exempelvis Jaguar, Alfa-Romeo och Mercedes-Benz både tävlar flitigt och bygger bra vardagsbilar. De använder naturligtvis sina tävlingssegrar till reklam. De anser att tävlandet lönar sig på lång sikt, både utvecklingstekniskt och försäljningsmässigt. Sådana fabrikers vardagsbilar är alls inte omgjorda tävlingsvagnar, men de är konstruerade med förstahandsvetskap om hur bilar skall byggas för att uppföra sig väl under hård press och i svåra situationer. De är avsedda för köpare som är beredda att betala extra för extra goda egenskaper hos sin bil.

Många människor kör en och samma bil i många år. De har helt enkelt aldrig tillfälle att jämföra sin egen vagns köregenskaper med andra bilars. Först när man kört en bil med "rasegenskaper" inser man hur viktiga balansen, styrningen och hjulens vägföljsamhet faktiskt är för körsäkerheten och trivseln vid ratten.

Man kan bygga bra bilar utan tävlingserfarenheter — men *med* sådana kan man bygga ännu bättre bilar. Därmed är dock inte sagt att varje tävlande bilfabriks produkter i alla avseenden måste bli andra vagnar överlägsna. Bilproduktion till låg kostnad och god service till vagnägarna berörs inte av tävlingserfarenheterna, men är minst lika viktiga för bilköparna.

Alla bilfabriker utnyttjar tävlingarna

När ledande män i en bilfabrik förklarar att "vi tävlar inte, det är meningslöst för oss" — då finns ingenting att invända. Tävlingserfarenheterna kan en sådan fabrik ändå tillgodogöra sig i andra hand. Ibland hör man folk i ansvarig ställning uttala att "biltävlingar är överhuvudtaget meningslösa". Sådant får tas som ett mer eller mindre ärligt uttryck för personlig övertygelse. Men sanning är det inte!

Civiling. Bertil Björkman.

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel. 10150

Blixtnedslag på Svensk Myr

Under det kraftiga åskväder som på torsdagskvällen drog fram över bl. a. norra Skåne och södra Halland och Småland slog blixten ner i Skånska Lantmännens Andelstorvströfabrik på gränsen till Yxenhult. Blixtnedslaget inträffade omkring kl. 22 och tack vare det kraftiga regn som föll antändes inte byggnaden. Blixten hade slagit ner i telefonledningen och delar av östra och västra gaveln blev svedda. Markaryds Brandkår kom fort till platsen men behövde aldrig ingripa. Brandvakt fick emellertid stanna kvar över natten.

Söndagens Markarydsidrott.

På den lokala idrottsfronten blir det mycket lugnt på söndag och markarydsborna bjuds endast på tennis i sportväg vilket framgår av särskild artikel i dagens tidning.

Markaryds A- och B-lag reser till Burseryd med starkt reservbetonade lag och torde inte ha någon möjlighet att taga poäng. Timsfors ligger betydligt bättre till för poängskörd då laget reser till Ryssby.

Laguppställningarna blir Markaryd: Bertil Henriksson, Börje Johansson, Bertil Johnsson, Rune Karlsson, John Johansson, Roland Karlsson, Ingmar Ebenhart, Roland Sandström, Thure Grahn, Sylve Hallqvist, Nils Juliusson. Timsfors: Ivan Johansson, Sture Hedberg, Sven Malmberg, Tage Kronqvist, Stig Malmberg, Åke Larsson, Leif Gladh, Lennart Kristensson, Sune Kronkvist, Sven Åhström och Arne Öhrn.

Skyfall

Vid 16.00-tiden igår var där ett skyfallsliknande regn över Markaryd som gjorde att källare vattenfylldes och brandkåren fick ett styvt jobb utöver eftermiddagen och kvällen.

Vildmannen greps i sädesfält

Sent i går kväll greps vildmannen då han gick på Hinnerydsvägen i rikning mot Traryd. Mannen upptäcktes av poliskonstapelna John Thor och Lennart Bengtsson från Strömsnäsbruk. Då rymligen kände sig observerad av poliserna sprang han från vägen o. ut i ett sädesfält. Poliserna var honom dock för snabba, och gjorde inget motstånd då han greps och genast fördes till Strömsnäsbruks polisstation. Där kunde man konstatera att mannen, som är i 30-årsåldern, är bördig från Landeryd. Vidare att han gjort sig skyldig till samtliga brott för vilka han misstänkts, och att han tidigare varit straffad för liknande brott i Oskarström.

Till vildmannens senare egenskaper hör att han natten till i går gjorde tre nya inbrott i Traryd, där han kom över saft, pilsner m. m.

HILDING STRANDH:

Bonden i dikten

Att bonden intar en betydande plats i vår skönlitteratur är allmänt känt. Icke minst inom lyriken är detta förhållandet. Många diktare har med varm känsla och inlevelse skildrat bonden och hans liv, bekymmer, glädjeämnen och problem. Och detta med rätta. I alla tider har bonden spelat en betydande roll i vårt land och hans gärning är kanske mer än mångas värt att besjungas. Både historiskt och kulturellt har vi anledning att prisa dess gärning. Så mycket mer som den skett och sker i det tysta.

Erik Gustaf Geijer har en gång i sin berömda dikt "Odalbonden" skildrat honom som uppbyggaren och rödjaren, icke minst under tider av krig och envig:

Vi reda för landet den närande saft
Vi föda det — brödet är vårt.
Av oss har det hälsa, av oss har det kraft
och blöder det — blodet är vårt.

De väldige herrar med skri och med dån
slå riken och byar omkull,
tyst bygga dem bonden och hans son
som så uti blodbestänkt mull.

I bondelyriken får vi stifta bekantskap, icke enbart med porträtt och naturmålning utan också med egenskaper och känslor. Det blir därigenom något av en levande själ bakom orden Bilderna träder fram klara och tydliga. Vem som helst kan förnimma vad som skildras och ryckas med, utan att ha vare sig poetiska anlag eller känslor.

I en dikt av Harald Johnsson (f. 1886 d. 1936) "Bönderna" låter författaren bonden träda på ett sätt som gör dikten särskilt levande. Eller vad sägs om följande verser ur densamma:

Deras handslag är redliga, deras tal är ärvt
och hårt som stenarna på deras ängar.
De bryta sina åkrar, som de från fädren ärvt.
och väva sin vadmal och väva sin lärft
och äro både herrar och drängar.
De äro likt blommor som skjuter tyst och kärvt
och så bli till fruktsam mull på karga stränder.
De äro ett med gården de lekt omkring och ärvt,
de äro stumma hjältar i vadmalsrock och lärft
med hjärtlig blick och trofast trogna händer.

Bondmoran eller bondhustrun är kanske mer värd en lyrisk tolkning än många andra. Även hon är numera besjungen. Men det tog tid innan hennes gärning till fullo uppskattades. Denna mindervärdering, som inte bara gällt bondkvinnan, utan kvinnan i allmänhet, tycks dessbättre numera försvinna. Diktarna och poeterna har också här gjort en insats. Den eventuella kvarleva som fortfarande finns att förringa och undervärdera bondkvinnans arbetsinsatser har bl. a. påtalats i en vacker dikt av Kerstin Hed som heter "Bondhustrun och där nedanstående strofer hämtats:

Hon är den tysta kraft, som i det stilla
fogar ett verk, förunderligt skönt och stort,
lönat ibland, men oftare lönat illa,
sällan prisat och sällan av världen sport
Brytes ur mark, som ingenting kan nära,
bördiga åkrar och gård så småningom,
odlarens vilja och starka arm får ära —
vem nämner hennes kärlek, som som stod bakom.

Detta kan sägas vara problemet i ett nötskal. Teckningen är förträfflig.

En annan bondedikt, som på ett slående och samtidigt gripande sätt visar bondens mången gång hopplösa kamp mot vädrets makter, är "Bonden Pavo" av J. Geijerskaper. Vem undgår att se L. Runeberg. Men den visar också något mer. Bonden Pavos edem. Tålamod, förtröstan och hjälpsamhet.

Hur vackert klingar inte slutraderna i denna förnämliga dikt? De visar oss hur bonden Pavo, efter hårda prövningar till sist får en hygglig skörd, men hur han först och sist tänker på sin grannes förfrusna åker. Och vill hjälpa:

Pavo tog sin hustrus hand och sade:
Kvinna, kvinna, den blott tål att prövas,
som en nödställd nästa ej förskjuter;
blanda du till hälvten bark i brödet
ty förfrusen står vår grannes åker.

I en annan dikt "Myllan" har författaren Albert Viksten visat hur bonden "myllar sitt hopp i jorden", och hur vi alla får vårt dagliga bröd tack vare bonden och hans arbete.

Han påvisar ock vårt beroendeförhållande av mullen från vaggan till graven. Viksten diktar:

Bonden plöjer, harvar, sår
myllar sitt hopp i jorden,
säden mognar och folket får
bröd till de dukade borden.
Så går cirkeln sin eviga rund
myllan ger must till vår hjärna,
myllan väntar vår sista stund,
nytt liv till att värna.

Men det finns också mycket annat som tolkas av poeterna och som hjälpt till att skapa den helhetsbild av bonde och landsbygd, förutom vilken en fullkomning vore omöjlig.

En bonde är mera sällan en person som pratar bredvid mun. Mången gång är han ordkarg. Men det han säger är sagt. Tryggt och redbart.

Nils Ludvig Olsson har bl. a. tolkat detta i en dikt på skånskt bygdemål. Den heter kort och gott "Vi bönner" ur vilken nedanstående vers är hämtade:

På tal om snack, så har du rätt;
vi rör voss aller mest
mä ving å vär å kreg å sånt
som vi begriber bäst.

Vi sir ett or om ving å vär
å täpper mongen te,
å deklarerar inte mer
än en ä tvongen te.

Att den ständigt aktuella frågan om flykten från landsbygden inte heller undgått poeterna, framgår klart och tydligt av alla de dikter som behandlar detta ämne. Redan Dan Andersson på sin tid har i en dikt "Hemlängtan" påtalat detta. Även om det i hans fall blir till en önskan att vända åter.

Jag är trött jag är led på fabriken
jag vill hem till jordhöljt bo,
till min koja vid Blodstensmyren
i de gröna gömmenas ro.

Samma eviga och olösta problem har tolkats i dikter av Olof Thunman och Joel Rundt, för att nämna ett par. Den förstnämnde sjunger ut ett varningsord i dikten "Till en ung lantman", där det heter:

Låt stadens lockton dig ej dåra
Tro vindens sus i hembygdsträden.
Plöj djupt som förr din raka fåra
i vårens tid vid spovens kväden.

I Joel Rundts dikt "Den gamle bonden" låter han denne med besvikelse i rösten sjunga ut sitt resignerade vemod inför utsikten att bli tvungen avyttra sin gård till främmande människor.

Av livets bördor tynger nu den tyngsta
Att lämna fädrens gamla gård åt andra
Av släktens många led den allra yngsta
på främlingsväg i fjärran länder vandra.

Avsikten med det sagda är att dels väcka ökat intresse för lyrik, och dels att ge en, om än sammanträngd, bild av bondens liv i dikten. Den yttre ramen i bondelyriken är naturen, gården, djuren och miljön .Men mitt i allt detta står bonden i centrum. Det är den redlige svenske bonden med sin arbetssamma trägna hustru som i de anförda diktutvalen träder fram för oss. Icke med stora later och starka ord, utan sådan han och hon verkligen är. Poesin har omsatt verkligheten och den ger oss en bild av den. Därför är lyriken värd ett större intresse, än det som hittills visats den. Har denna artikel förmått väcka något lite av detta intresse är dess uppgift fylld.

Vi gratulerar:

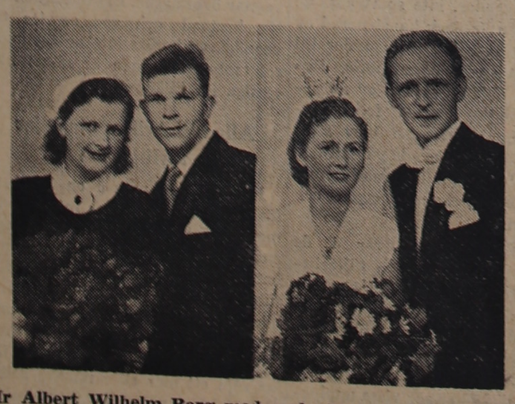

Hr Albert Wilhelm Borg med maka Inger, född Bengtsson, Markaryd. Ingenjör Berth Thorgren, Jokkmok, med maka Martha, född Fransson Fägerhult, Markaryd. Träffs foto Markaryd

Våxtorp

Klubbodlarna

i Vindrarp, Våxtorp och Pershult inbjudas till träff å Fågelsångs festplats i morgon söndag kl. 14. Även andra intresserade äro välkomna. Se annons i går!

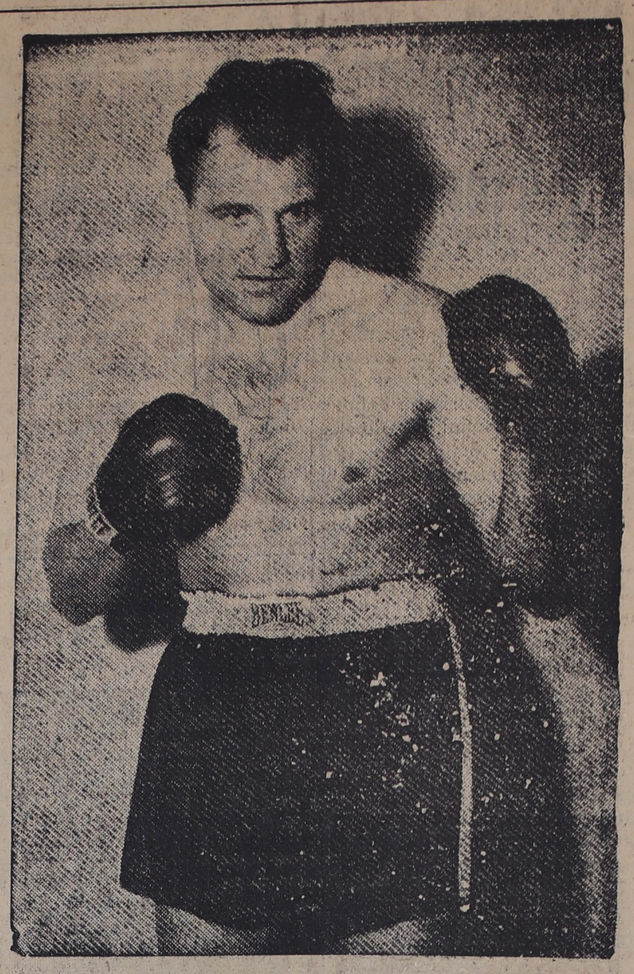

Skall den hårdslående tyske Hein ten Hoff ge Ingemar Johansson sitt första pronederlag.

Seger över ten Hoff betyder genombrottet i Ingemars prokarriär

Första gången namnet ten Hoff nämndes i svensk press var 1939, då han vid en extralandskamp i Tyskland gav den svenske europamästaren Tandberg fullt jobb. Alla var överraskade av den unge tyskens insats mot den rutinerade svensken, och han spåddes en fin framtid i ringen. Han fortsatte på den inslagna vägen, även om det dröjde många år innan han fick infria förhoppningarna. Han blev visserligen europamästare i Breslau samtidigt som vår egen K. G. Norén, men sedan gick det några år innan det åter kunde bli tal om boxning. Men efter kriget gick han snabbt upp som Tysklands bäste proffsboxare och blev så småningom också europamästare.

Sitt stora genombrott fick ten Hoff när han gjorde en absolut jämn match mot Joe Walcott, strax efter det denne slagit ut Olle Tandberg. Walcott tänkte göra ett hastigt slut på matchen och fick in en rungande höger, som tog rakt på ten Hoffs näsa som knäcktes. Detta kunde fått vilken annan boxare som helst att ge upp, men ten Hoff gick igenom smärtorna o. slogs som ett vilddjur, och det var faktiskt på vippen, att han skulle fått oavgjort.

Den matchen förde fram honom till diskussion om stora matcher i Amerika, men det blev inget av den gången. I stället reste han över för två år sedan för att slå sig fram men märkte, att det var lättare att få välbetalda matcher hemma i Europa. När Neuhaus dök upp som hård konkurrent till honom om tyska mästerskapet, gav han genast denne en chans, vilket så småningom resulterade i att han själv måste boxa som utmanare om tyska mästerskapet. Detta skedde så sent som i våras, och trots att de allra flesta runt dortmundringen ansåg ten Hoff närmast chanslös, blev det en jättematch. Efteråt var Neuhaus ganska nöjd att han fått segern, då många ansåg, att oavgjort legat närmast till hands. I och med detta var ten Hoff åter ett starkt namn på den europeiska listan, och när Neuhaus förlorade sitt EM till den långe italienaren, skickade ten Hoff genast en utmaning till Bologna.

ten Hoff svårboxad

ten Hoff anses som en svårboxad motståndare, varför det knappast är troligt att Cavicchi tar sig an honom under den närmaste tiden, varför ten Hoff tog matchen mot Ingemar Johansson.

En seger över den unge framåtgående svensken skulle betyda, att ten Hoffs aktier steg betydligt i EM-sammanhanget.

För Ingemar betyder en seger över ten Hoff det definitiva genombrottet till de stora matcherna. Det har gått fort uppåt för honom, för fort säger olycksprofeter, men så vältränad som Ingemar är och efter den boxning han visade mot Nürnberg, bör han ha en chans att klara sig. Om han sedan räcker till för att vinna vågar ingen sia om. ten Hoff är ovanligt lång och besitter räckvidd därefter, och han är utrustad med en panghård rak höger, som sänt många motståndare till drömmarnas rike.

Ullevimatchen den 28:e augusti är det största boxningsarrangemang som gått utanför Stockholm, och det är väl endast Olle Tandbergs matcher mot Baksi och Walcott, som varit värre. Man förstår publikintresset för Ullevigalan, då logiska matcher alltid drar storpublik. Och matchen ten Hoff Hamburg, och Ingemar Johansson, Göteborg, är i högsta grad logisk.

Söndagens fotboll

Allsvenskan

Degerfors—Halmstad
Djurgården—Hälsingborg
Malmö FF—AIK
Norrköping—Göteborg
Sandvikens IF—Norrby

Div. II Östra Götaland

IFK Trelleborg—Trelleborgs FF
Landskrona—IFK Malmö
Nybro—Derby
Åtvidaberg—Kalmar FF

Div. II, Västra Götaland

Elfsborg—GAIS
Husqvarna IF—Råå
Höganäs—Jönköping
Waggeryd—Häcken
Örgryte—Kinnared

Div. III, Sydvästra Götaland

Halmia—Växjö
Rydaholm—Gnosjö
Värnamo—Hyltebruk
Öster—Limmared

Div. IV Halland

Böljan—Fjärås (20/8)
Träslöv—Getinge (20/8)
Örnia—Laholm (20/8)
Kungsbacka—BOIS
GIF—Alet

Div. I södra

Laholm—Skrea
Start—Våxtorp
Slöinge—Skogaby
Heberg—Oskarström

Frascatibanan jättesvår

ROM. (AEP)

VM på landsvägar som skall arrangeras vid Frascati på sluttningen av Albano-bergen i närheten av Rom, kommer att bli en uppgörelse mellan unga och gamla.

Exvärldsmästare Binda, ledaren för det italienska landslaget, anser att äldre rutinerade cyklister också denna gång kommer att triumfera. "Frascati-banan är en lidandets karusell. Endast cyklister med viljestyrka och med kropp och själ som härdats i många svåra lopp, har chans att få goda placeringar. Banan betecknas av experterna som jättesvår", sade Binda.

Moreira brasiliansk UK-chef

RIO DE JANEIRO. (AEP)

För ytterligare ett år har Zeze Moreira engagerats som UK-chef och ledare för det brasilianska landslaget. Hans närmaste uppgift är att förbereda sitt lag för europaresan som startar i början av nästa år.

HELGENS SERIEFOTBOLL:

Viktiga Halmstadsmatcher. – Jänmt i Laholm. – "Jumbofinal"

Utmärkande för den kommande helgens fotboll är en del viktiga bortamatcher som div. lag från södra Halland får att utkämpa.

Jämn uppgörelse i Laholm

Det bör bli något av en stormatch på Laholms Idrottsplats i morgon. Dit kommer nämligen Skreanäs IF och värdskap är Laholms IF. Lagen har knappast träffats tidigare men båda har i serien hittills en poäng var. Och när man betraktar lagens tidigare matcher i år verkar det som om lagen är ungefär lika slagkraftiga. Vi tippar därför en jämn och bra uppgörelse men kanske bör man hålla en knapp på LIF som ju har hemmaplan. Kunde dessutom också publiken hitta vägen till idrottsplatsen bör det bli ganska livat där i morgon. A-lagsspelarna samlas kl. 16.30 och följande ställer upp: J. Jönsson, N. Harrysson, L. Olsson, J.E. Persson J. Johansson, S. Nilsson, K.G. Alm, H. Ottosson, R. Vernersson, Kj. Nilsson, J.E. Harrysson.

Även klubbarnas B-lag skall kämpa om seriepoäng, och här ställer LIF upp med följande som samlas kl. 14.45: J.E. Lundblad, L. Johansson, E. Valldén, B. Mauritzon, G. Ljungberg, K. Vingeskog, J.Å. Söderström, G. Hägerström, S. Ivarsson, N. Jönsson Kj "Affe" Nilsson, G. Karlsson.

LBK till Halmstad som favorit

Så fint som LBK har inlett serien åker laget i dag till Halmstad och möter Örnia som tämligen klar favorit. Örnia är ju en gammal bekant till LBK och räknas som ett av Halmstads bästa lag. I höst har dock Örnia inte kunnat göra sig vidare gällande och ligger bara en pinne från bottenplaceringen. LBK avreser 16.00 från Centralcaféet med följande A-lag:

Kurt Svensson, Sven Viktorsson, Olle Nilsson, Bengt Wilsson, Lennart Jönsson, Lasse Karlsson, Olle Johansson, Bror-Erik Johansson, Jerry Axelsson, Bo Månsson, Stig Larsson. B-laget samlas vid Centralcaféet i morgon kl. 13.00 för resa till Växtorp: Knut Dalström, Åke Enered, Göran Holmberg, Bo Axelsson, Karl-Göran Andreasson, Assar Johansson, Lars Mårtensson, Sven Eriksson, Gunno Nilsson, Stig-Gösta Nilsson, Tore Nilsson, och Bror Nilsson. Plats finnes för de som är intresserade av att följa med till Halmstad.

Viktig match för Våxtorp

Även Våxtorps BOIS åker till Halmstad, och de spelar i morgon mot serieledande "Start". Hur den matchen kommer att sluta är omöjligt att säga fast Våxtorp reser ju inte med någon favoritstämpel på sig. Det är emellertid en mycket viktig match, och kan Våxtorp i morgon klara sig lika hedervärt som i söndags, stundar roliga tider för laget och dess många anhängare. Följande A-lagsspelare från Våxtorp samlas vid taxi söndag kl. 9.15: Hasse Åkerlund, Knut Nilsson, Lennart Petersson, Arne Bengtsson, Hans Lennart Carlsson, Hans Leandersson. Bernt Johansson, Gösta Carlson, Folke Carlsson, Hasse Bengtsson och Inge Leandersson. B-laget samlas söndag kl. 13.30 vid planen för match mot Laholms BK:s B-lag: Leif Filipsson, Ove Hansson, Stig Bengtsson, Lasse Arvidsson, Sven Gunnarsson, Bror Andersson, Nils Arvidsson, Kjell Svensson, Roland Carlson, Sven-Åke Carlsson, Ingvar Nilsson, Sten Johansson, Bertil Uhlin.

"Jumbofinal" på Lagavallen.

På Lagavallen i Knäred blir det i morgon en sorts jumbofinal. Seriens enda 0-poängare Kornhult kommer nämligen på besök och Knäred ligger ju bara ett pinnhål över. Hur uppgörelsen kommer att sluta är kanske svårt att säga men Knäred som har hemmaplan har största chansen att vinna.

Följande A-lagsspelare från Knäred samlas på idrottsplatsen kl. 13.00: Bengt Johansson, Karl Eriksson, Erik Nilsson, Kurt Nilsson, Bertil Svensson, Roland Larsson, Erik Johansson, Karl Erik Eriksson, Alf Johansson, Ove Klang, Inge Johansson, Olle Johansson, Gert Andersson.

Kl. 12 15 avreser Kornhultslaget från affären där följande samlas: Stig Sturesson, Rutger Almarsson, Sten Hjalmarsson Allan Olsson, Lennart Artursson Nisse Johansson, Leif Svensson Tage Götesson, Stig Hjalmarsson Bertil Karlsson, Kurt Hansson (Anmäl förhinder.)

Ränneslöv till Lidhult

Ränneslövs GIF åker i morgon till Lidhult. Lidhult ligger tvåa i serietabellen men även Ränneslöv har gjort ganska bra inledningsmatcher. I söndagens möte mot Hishult var dock inte Ränneslöv så där över sig, och även i morgon får nog laget räkna med förlust, Följande Ränneslövsspelare skall möta vid Taxi för avresa kl. 12.10: Olle Ottosson, Benno Eriksson, Olle Nilsson, Rolf Olsson, Bengt Lindkvist, Allan Ljungberg, Karl Johansson Ragnar Karlsson, Hans Fogelberg, Nils Uhlin, Åke Svensson, Stig Nilsson, Holger Nilsson, Rolf Nilsson, Kjell Nilsson, Sigge Andersson, Bengt Nilsson, Bo Kristoffersson, Kjell Georgsson, K, I. Karlsson, Evald Gunnarsson, Alf Johansson, Gunne Andersson, Olle Gunnarsson och Alf Andersson. Event. förhinder meddelas per tel. 98 eller 32 Rslv.

Hasslöv till Genevad

Hasslöv IS reser inte till Genevad i morgon med så värst stora utsikter till seger. Hasslöv har emellertid ändrat något på själva laguppställningen och man hoppas att detta skall leda till någon bättring. Genevad har dock bara en poäng mer än Hasslöv o. Hasslövsgrabbarna kommer att sälja sig dyrt. Följande spelare ställer upp i Hasslövs A-lag och samlas vid planen för avresa kl. 15.00: Ingvar Eriksson, Ingvar Nilsson, Helge Eriksson, Verner Paulsson, Börje Lejon, Sune Paulsson, Lennart Bengtsson, Hasse Svensson, Bengt Åke Gunnarsson, Ove Alm, Edvin Lindén, och Karl Axel Anderson. B-laget samlas Klockan 14.30: Arne Johansson, Kjell Emelsson, Lennart Svensson, Karl Axel Andersson, Sven Åke Jonsson, Kjell Eriksson, Allan Andersson, Ture Pettersson, Kjell Andersson, Kjell Karlsson, Allan Nordström, Frank Martinsson. Sven Andersson och Nisse Gustavsson.

Spännande i Hishult

När det nu ser ut till att Hishults AIS åter har hittat melodin så bör det bli rätt spännande på Hishults idrottsplats i morgon dit Veinge kommer på besök Veinge ligger ju fint framme i tabellen men kan inte räknas som 100-procentig favorit i morgondagens uppgörelse. Det bör bli en spännande och bra match. Hishults A-lag samlas kl. 14.00. Erik Hjalmarsson, Arne Larsson, Sten Karlsson, Bertil Karlsson, Åke Johansson, Östen Nilsson, Aron Ottosson, Kjell Å. Karlsson, Åke Karlsson, Arne Olsson, Tage Persson. och Bernt Jönsson. B-laget samlas kl. 12.15 Lennart Pålsson, Roland Ivansson, Assar Ottosson, Anders Gustavsson, Kjell B. Ivansson, David Karlsson, Egon Pettersson, Bernt Jönsson, Tage Jacobsson, Bror Pettersson, Kane Bengtsson, och Sven O. Oskarsson.

Ny förlust för Skogaby

Skogaby BK skall resa till Slöinge och får väl åter en gång räkna med förlust. Laget har haft mycket svårt för att komma ordentligt igång i höst, och att laget i morgon skall kunna bryta denna tråkiga rad av förluster som man inlett med, är det nog inga många som tror på. Avresa sker från Konsum kl. 13.30 där följande A- och B-lagsspelare samlas: Rune Bengtsson, Gösta Larsson, Kurt Andersson, Tage Johansson, Stig Bengtsson, Ali Bengtsson, Per Magnusson, Torsten Karlsson, Allan Brorsson, Kaj Borglin, Bertil Larsson, Kjell Jönsson, Inge Johansson, Lennart Johansson, Seppo Vaikonen, Gunnar Knutsson, Stig Gustavsson, Lars Erik Larsson, Harry Martinsson, Bertil Jönsson, Arne Johansson, Inge Hansson, Rune Harrysson, Gösta Larsson, Gert Bengtsson, Gunnar Hindgren. Lagledaren ber om att event. förhinder meddelas.

Serieledarna till Skottorp.

Till Skottorp kommer i morgon självaste serieledarna Trönninge IF. Trönninge kommer naturligtvis som favorit men så bra som Skottorp spelade mot Hasslöv i söndags så tror man inte att laget är helt chanslöst när det gäller att åstadkomma en någorlunda jämn match. Trönninges eventuella seger blir knappast av de riktigt stora.

Följande A-lagsspelare från Skottorps IF. samlas söndag kl. 13.30: Bengt Hansson, Stig Andersson, Stig Nilsson, Sven Nilsson, Nils Engdahl, Helge Persson, Jerker Karlsson, Åke Nilsson, Sune Bjäredahl, Karl-Erik Karlsson, Karl Persson. B-laget samlas kl. 11.45: Ingvar Persson, Rune Bengtsson, Uno Persson, Bo Lennart Bengtsson, Jan Anders Nilsson, Kjell Pettersson, Kjell Johansson, Sven Wennström, Gert Persson, Klas Nyhlén, Lars Olle Nilsson, Kjell Hansson, Rune Dahlgren.

PÅ BIO

Knäreds biograf

ger i morgon söndag kl. 8 den skakande sjökrigsfilmen "Blodigt hav". Filmen är autentisk och helt försedd med svenskt tal. En tidning skriver: Ett storslaget hemskt reportage. Den fullsatta biosalongen mottog detta blodiga mästerverk med andlös tystnad. Barnförbjuden.

Fagerhults biograf

ger söndag kl. 7.30 storfilmen i färg "Brohuvudet". För den bästa rollprestationen blev Frank Lovejoy prisbelönad i Cannes. Filmen handlar om en patrull som åskådaren får följa med i fantastiska äventyr innan patrullen lyckas få reda på fransmännen, och vägen tillbaka blev sannerligen inte lättare. Barnförbjuden.

Laholms Tidnings lördagsföljetong:

Där skogarna susar

Av Ingvar Wahlén

(Forts.)

Han gick fram och tillbaka nere på stranden. Gick fort för att försöka komma undan något. Hans händer var hårt knutna.

Jag går aldrig dit! Aldrig!

Men nästa ögonblick såg han hennes ansikte för sig. Kände hennes mun.

Förbannelse ... att han älskade henne så ...

Varför skulle Karl gå ivägen? Hade inte Karl sig själv att skylla? Han kunde låtit bli att locka Laila med löften? Med sin gård?

Var Karl inte sådan att han fick skylla sig själv?

Vem älskade henne mest?

Vem älskade hon av de två?

Ja, kanske fanns det springande i hans frågor just där. **Vem älskade hon mest av dem?**

Holger visste det, kände det. Hon älskade honom. Men han hade inte kunnat bjuda henne gården. Hon hade sökt makt. Nu hade Holger kommit hem och gnistan hade blivit till en flammande eld. Det brinner inom honom. Han tycker att han känner hennes mun mot sin.

Hon! Det finns bara hon i hela hela världen. Varför är allting så illa ordnat? Varför kan han inte låta bli att dras till henne.

Han ser på sin klocka. Fem minuter över åtta.

Jag går inte dit! Hon kan vänta, hon har valt Karl. Det är min bror, illa nog det som varit. Jag får inte gå emellan. Jag måste ha heder. För fars och mors skull i alla fall.

Men ingen behöver veta det. Bara denna enda kväll. Karl har henne alltid. Jag kan få henne ikväll.

Svek. Eländigt svek mot min bror. Karl har förlåtit det som har varit. Karl vill att allt skall vara bra. Jag får inte svika.

Men hon är hans hustru. Hon vill svika. Varför skulle då inte jag göra det. När Karl stal henne från mig. Lockade med ägodelar.

Han är så full av stridiga tankar. Och himlen är klar. Vattnet kluckar mot stranden. Däruppe ser han ljusen. Nu väntar hon på verandan. Väntar att få höra de knastrande stegen i grusen.

Laila, älskade ...

Han tar om sitt huvud. Känner att han vill gråta. I förtvivlan. Han vet ju att han bara drar ut på tiden. Han kan inte stå emot. Han måste till henne. Hon betyder ju i alla fall allting.

Varför reste han hem? Borde han inte stannat nere i den stora staden? Det hade varit det bästa.

Men — och nu går de sista argumenten han orkar med — ingen, ingen skall någonsin få veta det. Jag får ha henne för mej själv en enda kväll till. Sen far jag, mycket blir annorlunda medan man är borta.

Han sprang upp mot Eriksgården. Hon mötte honom nere i trädgården. Han höll henne så hårt intill sig. Hon flämtade och kysste honom hett och för ett ögonblick fanns ingenting mer än lyckan i hans bröst.

Inga anklagelser, Karl var borta, far och mor ... bara, bara hon ...

Hon låg vid hans sida och smekte hans hår. Han måste snart gå. Karl kunde snart vara tillbaka. De hade talat om Stockholm, om världen. Kvällen hade flytt undan.

— Varför tog jag inte dej, sa hon hett och halvlåg över honom. Det var ju dej jag älskade.

Han svarade inte.

Vad fanns att svara på hennes ord.

— Holger ... Tag mej med, vi reser bort ...

Han reste sig. Nästan kastade henne ifrån sig.

— Skall du göra Karl mer ont, sa han förbittrad. Laila, du har dej själv att skylla. Jag älskar dej, vanvettigt, men det vi gjort i kväll är illa nog.

Hon låg stilla. Plötsligt gick han sin väg. Nästan sprang ut. Hon sprang efter honom. Vild, galen:

— Holger! Holger! ropade hon.

Men han var borta, det var mycket sent, och plötsligt kom rädslan. Karl! Han kunde ju hört ropen ...

Hastigt gick hon tillbaks in.

Dagen efter reste Holger upp till Inga och Lars. Det var så mycket nytt. Vägen och sågen och det myckna folket. Lars var glad och uppsluppen. Holger hjälpte till i ett par dagar vid sågen och trivdes bra.

Inga var litet blekare. Men hon tindrade upp när Holger kommit. Kvällarna blev så mycket ljusare och de satt och samtalade till sent ut på natten.

Lars hade ännu mycket att stå i med. En stor del av hans kvällar gick åt att skriva böcker och räkna ut hur allt låg till. Nu hade det kommit en familj uppe i Stenlyckan. Mannen var trettiofem år och hette Harald Olsson. Hans hustru Karin var en gladlynt människa som bara hade ett att anmärka på: den eviga vägen till skolan för deras åtta-åriga pojke Sten.

Men om morgnarna fick Sten åka med fadern ner till sågen. Mjölkbilen hade börjat köra senare. Han tog alla barnen med på flaket. Simon, snabbhändig och van, hade snickrat ett vindskydd och nu sutto barnen fint där.

Allting går — det hade varit värre då de inte ens haft någon väg. Nu kunde Lars sitta hemma på Larsro och ringa ner till Holmsund. Allting hade blivit ljusare. Ångmaskinen nere vid sågen skulle bytas ut mot kraft. Snart skulle det komma ljus till byn.

Inga kunde aldrig sluta att förundra sig över denna förändring. Ödemarken som hon kommit till hade ändrats till sjudande liv. Det var så mycket som stod på nu. Lars hade nya planer. Nu var det Riagården han ville sätta i stånd. Nästa vecka skulle snickarna börja däruppe och göra litet vid husen och sätta in telefon skulle telegrafarbetarna göra. Lars var full av planer. Han hade köpt Riagården. Kom nu ungt folk med barn dit så skulle det ju snart kunna bli skola.

Och sen skolan kommit — ja, nog borde man ha råd att ordna en butik med nödvändiga varor. Kläder och sådant också. Det skulle bära sig. Den kunde byggas nere vid sågen och ha möjlighet att bjuda kaffe också på arbetarna. Ett kafé, jojo, byn skulle snart växa fram.

Holger tyckte det var roligt att planlägga alltsammans med Lars. Det växte fram ett gott kamratskap mellan dem.

— Du skulle stanna här också, sa Lars och skrattade. Bli handelsman.

Holger drog på munnen.

— Det duger jag nog inte till, jag passar bäst på sjön.

— Sej inte det, du har ju aldrig prövat på.

Det skämtades bort alltsammans. Inga bjöd på kaffe och så kom Simon och Siv upp med Maj-Lill och pojken Stig som låg i sin vagn och jollrade. Siv hade blivit kraftigare. Han trivdes så bra. Simon var också ljusare i sinnet än någonsin. Full av historier och skämt. Och så sjöng han gång på gång. Dansade med Maj-Lill och Lars-Erik. Simon bet inte bekymmerna på. Nu hade de ju också klarat av det värsta.

— När jag var i banken sist kallade dom tusingarna mej för direktör Aronsson, skrattade Simon. Jag blev så snopen så jag knappt kunde uträtta ärendena.

— Jojo, Vi skogsbönder får fina titlar.

— Det rätta är väl skogspatroner, skrattade Holger.

— Ja, mej får dom kalla vad dom vill, tyckte Lars. Bara det går framåt.

Inga sa inget till Holger om att hon ibland kände sig ensam därför att Lars var så litet hemma. Hon såg nog att något tryckte Holger, fast han här ibland tyckte glömma det. Det fanns någon gång en rynka mellan hans ögonbryn. Inga undrade vad det var som han hade besvärligheter med, men vågade inte fråga. Holger hade sagt att han hälsat på Karl och Laila. Så det kunde väl inte vara något som gällde dem. Inga hoppades att Holger skulle ha glömt.

Holger tyckte hon så bra om — det fanns liksom ett band mellan dem sen barndomen. Han borde vara lycklig och glad.

Det kändes tomt när han reste. Inga stod och vinkade efter honom. Han åkte med mjölkbilen en morgon. Han vinkade tillbaks. Det sista Inga såg var hans leende. Hon visste inte då att hon aldrig mer skulle få se honom ...

Gården verkade dyster. Lars var vid sågen. Ove höll till i stallet. Han skulle ner till Simons sen. De hade mer bråtta än någonsin med sågen.

Hon hade bara kommit in i köket då någon bultade på dörren. Då hon öppnade stod Sture Hell utanför. Han var upphetsad och hann knappt hälsa. Inga hade inte sett honom på månader.

— Ingla håller på att dö, sa han. Vill du inte komma med ... Hon fick ett anfall i morse, om det är hjärtat eller vad ... hon ligger medvetslös.

Inga blev bestört. Hon kastade på sig i en fart. Skrek på Ove att spänna för hästen. Det gick fortare att köra.

Hon körde. Sture satt tyst jämte henne. Då de kom fram såg Inga att dörren in stod öppen.

Det var smutsigt och luktade illa. Men Inga bet samman tänderna. Ingla låg på sängen. Hon såg ut som om hon sovit, men Inga såg att munnen vridits lite på sned och blod hade trängt in i ögonvitan då hon böjde sig fram.

— Vi får hämta doktorn, sa hon. Det är nog hjärnhinneinflammation.

— Jag kör ... Vill du stanna här så länge?

— Javisst ... Bara skynda dej.

Hon hörde skjutsen skramla iväg. Hon började städa. Måste ha något att vila händerna på. Fick undan det värsta stöket. Satte på kaffekannan med vatten. Sen gick hon löst på fönsterna. De var fulla av fett och smuts och släppte knappt in ljuset. Ingla Hell hade aldrig varit noga av sig.

Hade ... Inga vaktade på sina tankar. Ännu levde Ingla Hell. Men Inga trodde att det bar raskt mot slutet.

Det blev middagsdags innan doktorn kom. Sture hade ännu inte kommit tillbaks. Doktorn hade bil. Han hälsade.

— Hör ni hemma här? sa han. Eller — är det inte fru Svensson på Larsro?

— Jo.

Hon rodnade och kände sig nästan generad. Jaså, doktorn kände igen henne. Han hade ofta varit hemma på Eriksgården och fiskat. Han samtalade glatt medan han undersökte Ingla. Under tiden hörde de hur Sture kom tillbaka. Skjutsen skramlade muntert.

Doktorn såg upp. Han skakade på huvudet.

— Ja, det är inte mycket att göra. Hon dör nog i natt.

Sture fick köra tillbaks ner till Lundahls. Aina fick också försöka hjälpa till. Sture ville inte vara ensam med hustrun. Ingla och han hade aldrig varit särskilt nära varandra. De hade gått som främlingar förbi varandra. Och det var så underligt — bara för några timmar sedan hade hon varit frisk och kry. Och nu låg hon där — Sture anade nog att ingenting fanns att göra.

På kvällen kom Aina och då kunde Inga köra tillbaks hem igen. Lars var hemma. Han såg mörkt på henne.

— Det var en dryg resa, sa han ilsket.

— Ja, sa hon lugnt. Ingla ligger för döden. Vi har haft doktorn där.

— Dom där angår oss inte. Du kunde rest hem när doktorn kommit.

— Jag lämnar inte en sjuk människa, sa Inga skarpt. Återigen kände hon att det inte var riktigt detsamma mellan henne och Lars. Lars hade blivit så tankspridd. Och ibland verkade han så myndig. Ville bestämma. Men Inga kom inte för inte från en av socknens största gårdar. Hon visste vad hon ville.

Lars gick bara undan. Han såg arg ut. Inga kände att det fanns en avgrund mellan dem. Något främmande. Något som gjorde det svårare att leva. Hon var ledsen över det. Men Lars fick lära sig förstå att han inte ensam bestämde i detta huset.

Men det gjorde ont i bröstet. Hon hade längtat efter att få känna hans starka armar.

Men tiden tillät så sällan några ömhetsbetygelser. Den tiden var förbi, åtminstone tyckte visst Lars det. Inga visste att för de flesta kvinnor blev det så. Männen tyckte det var genant att krama om sin hustru. Här i skogen fanns arbete och åter arbete. Varför skulle man känslosamt smeka varandra?

Och i alla fall var det kvinnans lust att bli smekt, och att bli tilltalad ömt.

Men man får vara vardagsmänniska och finna sig i det oundvikliga, tänkte Inga och log nästan roat åt sig själv ...

(Forts.)

Martin Bengtson från Hasslöv o. Chicago åter på hembygdbesök

VITAL 67-ÅRING TRIVS GOTT MED SLÄKT OCH VÄNNER I SÖDRA HALLAND.

Om några dagar går en båt till Amerika och den medför en av södra Hallands främsta vänner i det stora landet i väster. Det är förre spårvagnskonduktören, numera välbeställd fastighetsmäklaren **Martin Bengtson** i Chicago, som då återvänder till sitt nya hem i USA efter att ha gjort en givande rundresa i Europa och inte minst besökt vänner i s:a Halland — och till dessa har ju Laholms Tidning det stora nöjet att räkna sig.

Martin Bengtson är född i Hasslöv och redan 1910 lämnade han sitt hemland för att som så många andra beget sig till USA där han med flit och energi bröt sig en bana. Efter att i något år ha varit på annat håll hamnade han så småningom i Chicago där han alltjämt bor och trivs utmärkt. I 39 år var han anställd vid spårvägarna som konduktör men är nu penionerad och hjälper i stället en landsman att köpa och sälja fastigheter, ett yrke som passar honom utmärkt, inte minst tack vare hans stora personkännedom.

— Första gången som jag kom tillbaka till hemlandet var redan 1924 men sedan dröjde det ändå till 1952 innan jag kom hem nästa gång. Det var givetvis kriget, som kom emellan. Men jag trivdes så bra hemma i Sverige att jag längtade hit igen och nu har jag varit här några månader — kom hit den 26 maj och reser den 23 aug. Jag vill så gärna träffa vänner och bekanta än en gång — om det blir fler gånger får väl tiden och hälsan utvisa.

— Någon större skillnad på hembygden nu eller för tre år sedan kan man ju absolut inte märka annat än i fråga om väderleken. Då regnade det nästan hela tiden men nu har det varit fint och vackert hela tiden. Jag har på Statens Järnvägar tagit mig en mycket fin och trevlig resa upp genom Sverige över Göteborg, Stockholm, Boden och Narvik och sedan genom Norge tillbaka. Tyvärr var det ruskigt väder när jag var i Norrland så jag fick aldrig se midnattssolen. Men genom Norge var det en underbar resa med höga fjäll och även Norrlann bjöd på en mycket imponerande natur.

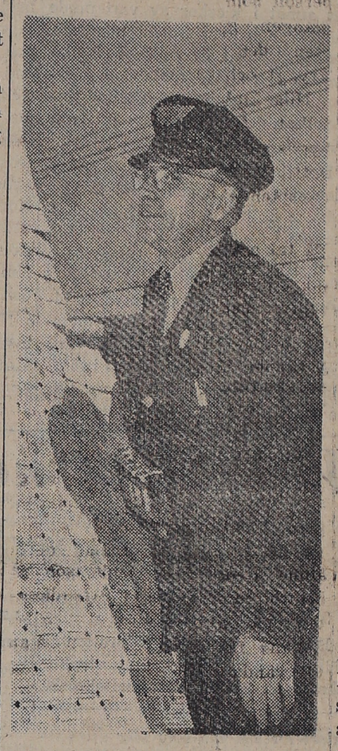

En av de sista dagarna som Martin Bengtson jobbade vid Chicagos spårvägar togs denna trevliga bild.

— Sedan fick jag åka med en kusin i bil genom bl. a. Danmark, Holland och Västtyskland och nog blev man imponerad av allt som man fick se. Tyskarna äro ett arbetsamt folk, deras stora städer har åter byggts upp, de har förnämliga autostrader o. grödan står mycket fin. Mest imponerad blev jag av Rehnlandet där vinplantorna klängde sig upp för höga sluttningar Stora städer, stor trafik och mycket industri finns. Holland är också ett mycket vackert land och allting är billigt där. Både där och i Tyskland står grödan fin.

— Det enda jag har emot Europa, båda Sverige och i utlandet är att det skall vara så svårt att få ett glas vatten till en måltid — i Amerika får man alltid ett glas isvatten innan man har beställt någonting. Dricks penningssystemet är också ett ont som vi inte har i USA. Svårt att få rum är det också, speciellt i Sverige men även i Norge fast norrmännen äro betydligt gästfriare än svenskarna.

Martin Bengtson har nu fyllt 67 år men det kan man då sannerligen inte se på den vitale mannen. Sin födelsedag firade han häromdagen med en trevlig fest för en stor skara släkt och vänner på Simlångsdalens hotell.

Ordensväsendet och klubbar av skilda slag, dock mest med anknytning till hemlandet, har i Martin Bengtson alltid haft en varm vän. När han var i Halmstad häromdagen passade han på att titta in till Odd Fellow och fick följa med dem till Simlångsdalen på en trevlig utflykt. Han har också varit med om att stifta både Hallandslogen och Hallandsförbundet i Chicago och i logen Switjod var han sekreterare i 35 år. Men han berättar att det blir allt svårare för hembygdsföreningarna att göra sig gällande liksom det är mycket svårt för de svenska tidningarna där inne. För 40 år sedan fanns det 4 à 5 tidningar nu är det bara Svensk-Amerikanen Tribunen kvar. Andra och tredje generationen efter emigranterna har allt mera blivit amerikaniserade och de äro inte så intresserade längre av hembygden.

Annars har vi det bra i Amerika just, full sysselsättning men höga skatter — de högsta i fredstid. Köpkraften är större där än här, slutar vår trevlige bekantning från den andra sidan "pölen" samtidigt som han lovar att skicka oss brev en och annan gång från Chicago. Och det tackar vi för och önskar honom lycklig resa samt välkommen tillbaka om det skulle passa om några år.

Cel.

LILLA PRINSESSAN ANNE av England har fyllt fem år och här ses det kungliga födelsedagsbarnet, dagen till ära iförd blå brodyrklänning och med bästa söndagsdockan i famn. Är hon inte lik sin mamma, drottning Elizabeth?

I blickpunkten

SKÖRDEN OCH TORKAN behandlas av RLF-Tidningen, som bl. a. framhåller att allt nu pekar mot att jordbruksuppgörelsens fyraprocentregel kommer i tillämpning i höst. Ingen har heller förutsatt något annat, säger tidningen och fortsätter:

"Detta är en sida av saken. Den andra är katastrofområdena, större eller mindre beroende på hur de fattiga regndropparna fördelats. Där kan det bli fråga om konkurenser. Särskilt hårt sitter de som nyligen köpt jordbruk, betalat höga jordbruksprisər, köpt dyra inventarier och som extra börda fått den högre räntan. Många av dem, som i fjol fick skörden förstörd av regn, får den i år förstörd av torka. Skulderna har ökat, den ekonomiska motståndskraften är hårt anfrätt. Inom de områden, som ligger längst i botten ofråga om årets skörd, Östergötland, Sörmland har vi våra flesta arrendatorer. Kreditreseritionerna måste mjukas upp för jordbruket.

Med all respekt för restriktionernas samhällsekonomiska nödvändighet får de inte bli idiotrestriktioner som sätter det stjälpande krokbenet för företagare vilka oförskyllts råkat i ett prekärt läge. Det är här inte fråga om krediter för utbyggnad, investeringar som ökar inflationstrycket. Det gäller krediter för att klara växlarna den första oktober, krediter för att undgå utmätning.

Vidare måste — såvitt vi kan förstå — på nytt stödlåneutvägen tillgripas för att på så rimliga villkor som möjligt ifråga om säkerhet och armorteringsskyldighet hjälpa dem som har svagt underlag för krediter i allmänhet. Ett betydand belopp måste här snabbt ställas till förfogande för att avvärja ekonomiska katastrofer."

Halmen får i år inte brännas understryker tidningen vidare. Detta gäller inte minst de kreaturslösa gårdarna. Stråfoder måste från kreaturslösa jordbruk överföras till torkområdena. Vidare bör prövas om inte billigare kraftfoder kan ställas till förfogande:

"Det är orimligt att kraftfoder, som nu måste användas som ett slags nödfoder, skall betalas med priser som gäller för det kraftfoder man normalt använder för kompletering av foderstater till högmjölkande kor. Jordbruksnämnden bör kunna visa att det finns elasticitet i prisbildningen. Motiveringen är ett i grund förändrat läge och det är en stark motivering. Att rucka på spannmålspriserna uppåt gick inte. Då bör det gå att rucka kraftfoderpriserna nedåt. Det skadar kanske inte om man också tittar efter i vilken utsträckning de som handlar med kraftfoder utnyttjar situationen för egen vinning Vi har en känsla av att det inte överallt är fritt från spekulation på den fronten."

Jorbrukarna blir denna sommar i stor utsträckning en grupp som trots den fulla sysselsättningen kan jämställas med en industriarbetargrupp som drabbas av en hastigt påkommen arbetslöshet därför att arbetet inte ger inkomster, slutar RLF-Tidningen.

IMPOPULÄRA 5:OR?

Minns ni silverfemmorna som debuterade för ett år sedan med stort ståhej? Man har inte sett just så många av dem i omlopp sedan dess. De blev inte populära — de var för otympliga och de kunde förväxlas med tvåkronor. Riksbanken ligger inne med stora lager. Fyra och en halv miljoner silverfemmor finns präglade, men det är högst två milj. ute i marknaden. Någon realisation lär dock inte planeras. Tillverknings- och materialkostnadden för myntet är annars bara 1:50.

De vita seglens tid

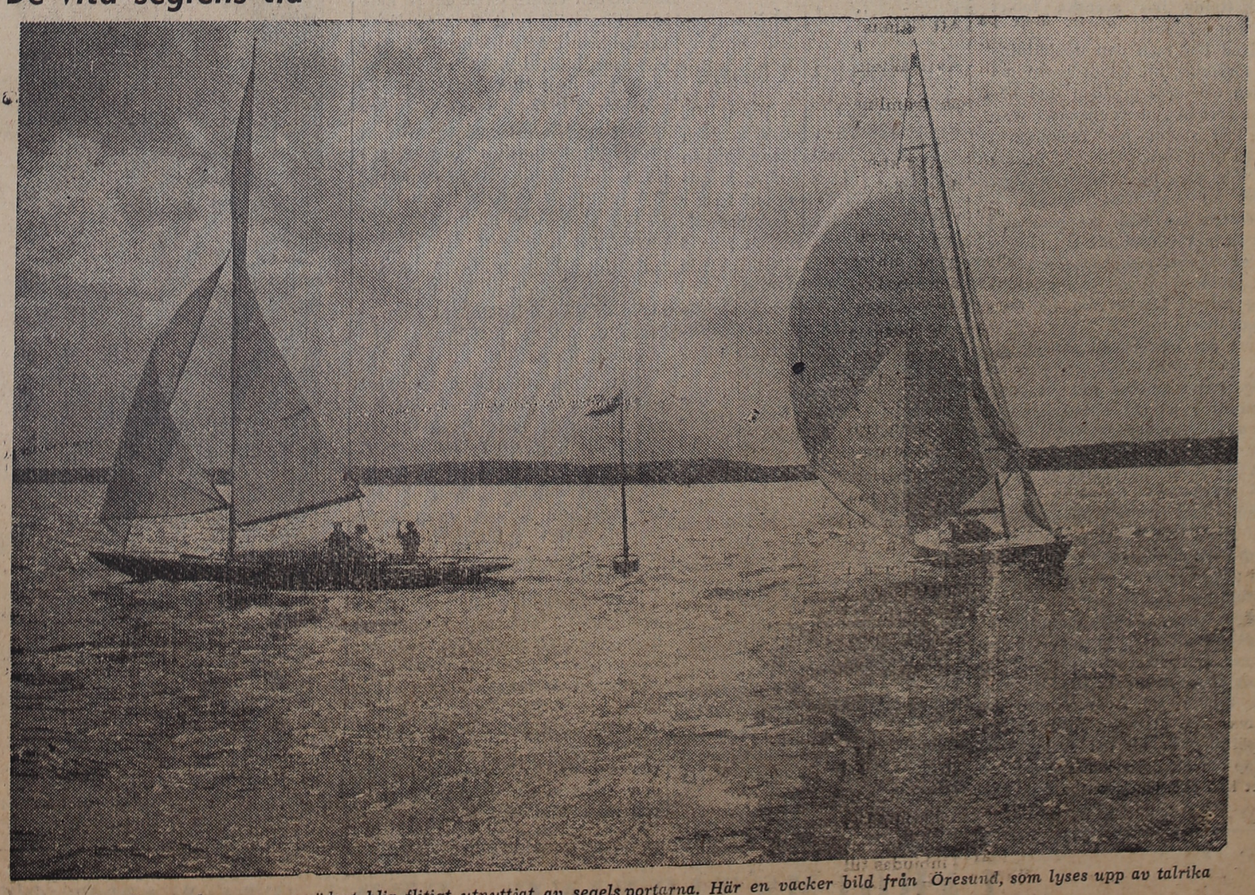

Det osedvanligt vackra sommarvädret blir flitigt utnyttjat av segelsportarna. Här en vacker bild från Öresund, som lyses upp av talrika vita segel i dessa dagar.

11:e sönd. e. Trefaldighet

Sabbatstankar

Av kyrkoherde Anders Frostensson, Lovö, Stockholms stift.

Text: Luk. 10: 9—14.

MÄNNISKAN INFÖR GUD

Jesus berättar i liknelsen om fariséen och publikanen om två människor som på olika sätt nalkas Gud. Den första bad en lång bön, inledd med orden: "Jag tackar dig, Gud för att jag icke är såsom andra människor". Den andres bön var kort: "Gud, misskunda dig över mig syndare". Ingen vill i sitt böneliv och i sitt förhållande till Gud likna fariséen. "Nej, jag vill komma inför Gud som publikanen" tänker man. Det kan emellertid vara något mycket fariséiskt i detta, att man liknar sig själv vid publikanen, pekar på sin egen ödmjukhet och i sitt hjärta tänker — även om tankarna inte bli klädda i ord: "Jag tackar dig, Gud, för att jag icke är såsom denna farisé."

Det har alltid varit en mänsklig föreställning, att när man nalkas Gud, får man inte komma tomhänt. Även om man inte nu — som i forna tider — frambär några materiella offergåvor, avser man ändå, att man måste ha något hos eller i sig själv att komma med och kunna peka på — något, som i någon mån skulle kuna motivera att man vågar nalkas den Evige. Denna inställning är lätt att förstå, ty det är vår naturliga inställning —den som vi vanligen ha i förhållande till människorna. Vi vill vara något inför dem — eller åtminstone synas vara något. När vi i bönen nalkas Gud, ha vi ofta samma benägenhet att vilja vara något. Skilja oss på något fördelaktigt sätt från andra människor genom att erinra oss — och kanske också Gud — om goda ting som vi gjort i motsats till många andra eller onda ting, som vi — också i motsats till många andra undvikit. Även då jag tackar Gud för oförskyld godhet och nåd vill jag ändå gärna tänka, att det ändå funnits eller finns något i mitt liv som åtminstone i någon ringa mån skulle kunna göra det förklarligt att Gud bevisat sin godhet just mot mig. Om vi just nu har det dåligt ställt, tänka vi gärna på något som varit, som vi med stolthet erinra oss själva om samtidigt också gärna vilja draga fram inför Gud. Eller vi tänker på något som vi mena skall komma, något som vi lova oss själva. "Ännu är jag inte någon god människa, men jag har en ärlig vilja att försöka bli det och en gång skall också jag med rent samvete kunna träda fram inför Gud".

Allt sådant beror på en falsk inställning, vittnar om att jag står i ett orätt förhållande till Gud och bottnar djupast i att jag ännu inte tror på ett verkligt och qersonligt sätt, tror på Guds kärlek. Att Gud är kärleken innebär att jag förtröstansfullt får nalkas honom i bönen — dag för dag, stund för stund just sådan jag är. Det vill säga som en syndare.

Vi har inte rätt förstått publiser något tungt och ondskefullt. Den är framsprungen ur ett ångerfullt hjärta som hyser den fasta förvissningen att Gud är barmhärtig och att han vill förlåta oss alla våra synder såsom en fader förlåter sitt barn. Att bekänna sin synd är att bekänna sin tro till Guds förlåtande kärlek.

"På denna grund jag vill förbliva.
Så länge jag i livet är:
Från den skall intet mig fördriva,
så länge jorden än mig bär.
Sist sjunger jag i evighet.
O djup av Guds barmhärtighet".

Amen.

Predikoturer

Laholms Ev. Luth. Missionshus Sönd. den 21 aug. kl. 15 av Bernt Ekström.

Laholm Sion (IOGT-lokalen söndag 15.30 möte. S. Tengelin o. sångare, efteråt möte HHN.

Knäred Sion sönd. 15.30 möte i Laholm.

Skogsgård, Hishult: Kristliga ungdomsförbundets tält uppsättes vid David Larssons måndagen den 22 aug. Predikan varje kväll kl. 7.30 t. o .m. den 27 aug. Sång och musik. Se annons i gårdagens tidning.

Laholm Salemkyrkan Sönd. 11.00 Predikan Brander. sång
Torsdag 20.00 Brander sång.
Predikan Brander sång Torsd. 20.00 Brander sång.

Sprängare dödad av fallande block

GÄLLIVARE (TT)

I Centralgruvan i Malmberget träffades på onsdagsmorgonen skjutaren Harry Sjöberg, Malmberget, av ett nedrasande malmstycke på 300 kg. Han fick ett svårt slag i bakhuvudet och torde ha ljutit en ögonblicklig död. Sjöberg var 49 år och gift.

Föll fyra meter — avled

Femtiosexårige maskinskötaren Rickard Sundström från Varvet, Örnsköldsvik, avled natten till onsdagen av skador vid ett olycksfall i Alfredshems sulfitfabrik natten till lördagen. Sundström kom under arbetet över ett skyddsräcke och ramlade ner på cementgolvet i pappsalen, ett fall på cirka fyra meter. Den avlidne var gift.

Flicka kolliderade med traktor

Åttaåriga Monika Johansson, dotter till chaufför Arne Johansson, Mönsterås, kolliderade på tisdagen med en traktor och skadades så svårt att hon senare avled. Flickan åkte cykel och trots att traktorn hade mycket låg fart kunde olyckan inte undvikas. Traktorföraren lyckades dock gira så att icke flickan hamnade under hjulen.

Storbrand i Fristad var anlagd

En brand som den 4 augusti eldhärjade större delen av den verkstadsbyggnad i Tosseryd i Fristads distrikt var anlagd, enligt vad t. f. landsfogde Ljungqvist i Vänersborg upplyser för Västgöta-Demokraten. En boråsare sitter anhållen men nekar till all kännedom om saken. Polisen har konstaterat att en trossbotten i den brunna byggnaden varit indränkt med bensin och man har också hittat en sladdlampa på samma plats.

Emalj-kiosken gör entré

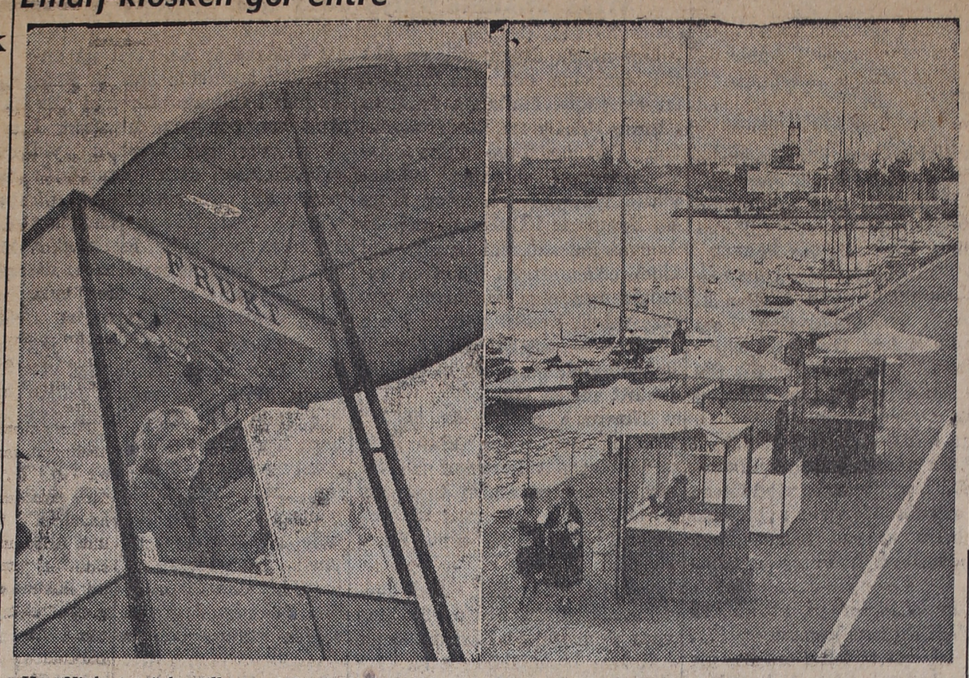

Har Ni lagt märke till att vi är på väg att få ett kioskväsende här i landet? Vi köper tidningar, böcker och tobak, vi köper choklad, varm korv, glass och mycket, mycket annat i kiosker av varierande storlek och varierande utseende. Praktiskt taget överallt på landsbygden och i städerna dyker kiosken upp som en uppskattad inköpskälla för varjehanda livets nödtorft.

Det finns faktiskt en och annan kioskspecialist här i landet. Den främste är nog arkitekt Sture Andersson i Stockholm. I sommar har hans lätta, glada och lagom modernt betonade paraplykiosker i Kockum-emalj och glas mycket bidragit till det sympatiska helhetsintrycket av H 55. De har varit läskande oaser för besökarna i sommarhettan — och undras om inte de i all sin färgglada, blanka läckerhet är mer publikdragande än andra av sina mer murriga gelikar?

— Kiosken ska inte se ut som ett hus, säger arkitekt Andersson. Den ska hellre vara en "gatumöbel" ägnad sin mer tillfälliga försäljningsverksamhet genom en rejäl och praktisk, ej alltför modebetonad utformning, som gör den lätt flyttbar och samtidigt överskådlig för den publik den skall locka till inköp. Emalj är ju färgat glas och därmed oemottagligt för all inverkan från väder och vind. Att de här Kockums emaljkiosker verkligen är hållbara bevisar redan de enstaka exemplar av dem, som nu i snart fem år stått på mycket trafikerade och utsatta ställen i Stockholm.

När sen H 55 slår igen portarna den sista augusti skingras paraplykioskernas glada skara och man kommer i stället att återfinna dem litet varstans i landet, säkert också i Stockholm. Var de än hamnar kommer de att ta sig bra ut — helt enkelt därför att de är funktionalistiska och bra. De hör hemma i en modern tid — liksom emaljen, som man nu alltså lärt sig inte bara betyder kaffepannor och snygga kokkärl utan också lättskötta kiosker och det allra senaste: balkonger på nybyggda hus.

Bertha Langlet.

Svenska folket vet för litet om skogsfrågor

STOCKHOLM. (Press)

Svenska folket vet alldeles för litet om skog och detta är ett mycket tråkigt förhållande eftersom det lätt får till följd att skogen förvägras de anslag den borde ha rätt till, anser Sv. skogsvårdsföreningens organ. Som ett första önskemål i denna sak skulle kunna framföras kravet på undervisning i skogliga ting i skolorna.

I allmänhet har nog folk en viss, om också ganska vag uppfattning om den betydelse skogen har för vårt välstånd och om vad skogen betyder för oss, men därutöver är tyvärr kännedomen om skog och skogsvård hos gemene man synnerligen bristfällig. Att så är fallet får nog främst skyllas på skogsfolket, som aldrig velat göra reklam för sig eller för sitt arbete. Skogsbruket är också en så pass särpräglad hantering att den inte lockar lekmannen till närmare studier. På sistone har visserligen en intensiv propaganda satts in på att ge svenska folket en bättre uppfattning om vad skogen betyder, bl. a. genom skoglig information på lantbruksutställningar och mässor, men även om det ljusnat något på denna front så återstår ännu mycket att göra innan skogen får den uppskattning hos svenska folket som den förtjänar.

Ibland hör man den uppfattningen förfäktas, att kännedomen om skogen och dess problem inte behöver vara alle mans egendom utan gott kan stanna hos fackmännen och en liten krets därutöver. Ingenting kan vara mera felaktigt. Just därför att skogen har en så dominerande betydelse för hela vårt folk är det viktigt att hela folket vet så mycket om skog och skogliga problem, att det kan ta ställning till de frågor som tid efter annan dyker upp.

Just det faktum att skogen ger oss så stora inkomster gör, att skogsbruket kan ha rätt att ställa vissa krav på det allmänna. Men om svenska folket inte vet tillräckligt mycket om skog blir följden att skogen förvägras de anslag den borde ha rätt till. Såsom nämnts kan som ett första önskemål framföras kravet på undervisning i skogliga ting i skolorna, där vid ungdomen bör ges en viss uppfattning om vad skogen ger och vad skogen kräver. I detta sammanhang påpekas, att våra skogar inte befinner sig i något idealtillstånd, hur stora framsteg än skogsvården gjort på senare tid. Avkastningen kan drivas upp avsevärt, men en förutsättning är att det sprids kunskap om att detta kan ske och hur det kan ske. **Om svenska folket får klart för sig vad som står att vinna här, så blir nog vägen till målet avsevärt förkortad och underlättad.** Även om det kostar en del att sprida skoglig kunskap, så är det nog en mycket god placering. Skogen kräver kunskap, heter det till sist.

Våldtäkterna ökar sexualmord sällsynta

STOCKHOLM (Press).

De mycket grova sexualbrotten är sällsynta i vårt land, understryker chefen för Statens kriminaltekniska anstalt, överdirektör G. von Sydow, som kommentar till fallet Kerstin Blom. Meddelandet om ett dylikt brott träffar svensk allmänhet med våldsam kraft, reaktionen är spontan och ögonblicklig. I detta senaste fall liksom exempelvis beträffande fallet Gerd formligen överrumplar man polismyndigheten med observationer och iakttagelser, som man gjort eller trott sig göra. Beredvilligheten att hjälpa polisen i dess arbete är stor, och spaningsorganen är tacksamma däröver.

Sexualbrotten varierar självfallet till typ och utförande, de har liksom andra brott sina karakteristiska drag. Det gåtfulla och motsägelsefyllda i den mänskliga naturen framträder därför bjärt också på detta område.

Om sålunda de mycket grova sexualbrotten är ovanliga i Sverige — detta faktum gör det för övrigt svårt att tala om ökning eller minskning i deras antal för varierande tidsföljder — så torde ifråga om de enklare sexualbrotten en tendens till stegring föreligga. Således har antalet rapporterade fall av exhibitionism (en drift att blotta sig) ökat under låt oss säga de sista decennierna, och vidare torde det så kallade fönstertittandet vara tämligen vanligt som beteendemönster för en viss sorts individer med snedvridna sexualbegrepp. Men detta är skäligen betydelselösa om än obehagliga företeelser jämfört med allvarligare sexualfall, exempelvis fall av blodskam. Beträffande dessa sistnämnda kan många år förflyta innan upptäckten görs — om nu brottet överhuvudtaget uppdagas.

Antalet våldtäkter ökar. Dessa fall liksom de ovan nämnda ligger emellertid på ett helt annat plan än sexualmordet, det kan knappast bli fråga om jämförelser.

Hela Kriminaltekniska anstalten mobiliseras inte då ett grövre sexualbrott begåtts. Det blir en speciell avdelning, som omgående engageras, nämligen Stockholmspolisens tekniska avdelning, vilken då träder i aktion. Är det sedan något specialtekniskt spörsmål, som vi önskar undersöka, så överlämnar vi det ärendet till vår laboratorieavdelning respektive fingeravtrycksavdelningen. Den enda kontakt vi tillsvidare haft med fallet Kerstin Blom gäller en blodgruppsundersökning, som rättsmedicinarna fått hand om. Vi står emellertid beredda att på allt sätt ge vårt bistånd om bara sådana upptäckter görs att vår expertis kan komma till sin rätt, d. v. s. att vi får nödvändigt material att arbeta med.

Stora värden förstörda av eld i Norge

OSLO (TT - NTB)

Juli var en katastrofmånad i fråga om bränder i Norge och vi måste gå tillbaka till 1916 för att finna något motsvarande, säger dir. S. Begby i Norsk Brannvern i en intervju med Morgenposten.

Man räknar med att egendom för 25—30 miljoner kronor förstördes i förra månaden genom eld. De fem första månaderna i år gick värden för 36 miljoner kronor upp i rök. Bränderna har alltså hittills i år kostat oss närmare 70 miljoner kr eller mer än de totala brandskadorna i fjol, påpekar dir. Begby.

Paris är beläget vid floden Yonne

Vid vilken flod ligger Paris? Vid Seine, svarar Ni tvärsäkert. Men Ni misstar Er. Notre-Dame-kyrkan speglar sig i floden Yonne, Eiffeltornet ligger vid Yonne, när Ni går och söker efter fynd hos bouquinisterna vid kajerna då står Ni vid Yonne och inte vid Seine. Detta har vetenskapligt fastslagits med hjälp av laxarna. Under långa tider har geografer och flodspecialister ansett att det var ett misstag då gångna generationers okunniga människor började kalla floden vid La Cité för Seine i stället för Yonne. De båda floderna Seine och Yonne, den ena från östra och den andra från sydöst, möter varandra vid staden Montereau, omkring 60 kilometer sydöst från Paris. Men vilken av floderna flyter där i den andra? Därom stod striden het under två århundraden. Nu har sakkunskapen vänt sig till opartiska skiljedomare, till laxarna. Ett hundratals märkta laxforeller sattes ut vid flodens mynning i Le Havre. Laxarnas väg följdes av sakkunskapen. Utan att titta till höger eller vänster utan den minsta tvekan har samtliga laxar fortsatt vid Montereau in i Yonne och längat Seine.

50-årsminne:

Norge var berett att kämpa för sin frihet

OSLO (Press)

Major C. Munthe-Kaas, vilken som ung officer var med om mobiliseringen i Norge under unionsupplösningen för 50 år sedan, har för "Aftenposten" berättat om hur det var den gången.

Norge var nästan försvarslöst, innan det led sitt stora nederlag i konsulatfrågan 1895. Som bekant ville Norge tillsätta egna konsulat i utlandet. Venstre var i stort sett försvarsfientligt inställda — en av partiets mest framstående män utbringade också en gång på ett folkmöte ett leve för den dag, då det inte längre skulle finnas en enda löjtnant i hela Norge — och fick ett kraftigt gensvar. (En av hans söner blev dock en mycket god officer!) Det ansågs av många som onödigt att samla hären i organiserade avdelningar — nej, en skytt bakom varje buske var parollen. Detta skulle vara mycket mera effektivt. Vid denna tid — år 1895 — var övningarna minimala, marinen och allt vapenmaterial föråldrat och officerskåren hade en mängd gamla befallningsmän, eftersom det inte fanns någon åldersgräns.

Nederlaget i konsulatfrågan år 1895 påverkade momentant att det norska folkets inställning till försvaret helt förändrades. Man förstod nu att ett försvarslöst Norge inte hade någon möjlighet under den skärpta unionskonflikten och den allvarliga uppgörelsen med Sverige, som då syntes oundviklig. Norge påbörjade verkligen en upprustning — tämligen blygsam visserligen, men inte obetydlig i förhållande till landets dåvarande resurser. Under ledning av försvarsministern, generalmajor Chr. Olssen (1893—98 och 1905—07) och överste Georg Stang (1900—03) upprättades kustartilleriet, Oscarsborg moderniserades och förstärktes och nya kustforten anlades. Fältartilleriet fick vid sekelskiftet sina moderna, snabbskjutande 7,5 cm. fältkanoner med rekylsystem och infanteriet fick det nya, den gången utmärkta 6,5 mm. Krag-Jörgensen-geväret. Under överste Georg Stangs ledning byggdes vid sekelskiftet de s. k. gränsfästningarna mot Sverige och utrustades med moderna, grovkalibriga kanoner. Marinen fick anslag till ombyggandet av en modern flotta och hade 1905 bl. a. de fyra pansarbåtarna "Harald Hårfagre", "Tordenskjold", "Norge" och "Eidsvold".

Meningarna om hur det skulle ha gått i Norge under ett eventuellt krig mot Sverige var tämligen delade inom den norska officerskåren. Det fanns en rad faktorer, som man ansåg tala både för och emot en lycklig utgång av ett sådant krig. Många tyckte att upprustningen under tioårsperioden 1895—05 borde tala till fördel för Norge i en eventuell väpnad konflikt, men man måste ju komma ihåg att inte heller Sverige hade försummat sitt försvar under denna period och att det hade en betydligt längre rekrytutbildning än norrmännen. Gränsfästningarnas effektivitet blev kanske av många övervärderad. Man måste också vara uppmärksam på att fördelarna med det norska fältartilleriets mera moderna utrustning i förhållande till det svenska rörliga artilleriet utan tvivel blev något reducerade, eftersom åtskilliga underbefäl och menige i brist på träning ännu inte var förtroliga med det nya och snabbskjutande norska artilleriet. Marinen var 1905 relativt stark och hade i amiral Børresen en framstående sjöstrateg. Man får heller inte glömma att Sverige hade mera än dubbelt så många invånare och därmed rådde över mer än dubbelt så stort soldatmaterial.

De två brödrafolken besparades att se hur ett krig skulle ha slutat. Men det kan hända att utan Norges återupprustning av försvaret åren 1895—1905 skulle Karlstadsförhandlingarna inte ha fått en så lycklig utgång, som de verkligen fick, slutade major Munthe-Kaas.

Terje Hansen

Vädjan till BULGANIN gav resultat

LE PUY, Frankrike (TT — Reuter)

Fru Yvonne Jafarova, som under geévekonferensen kastade sig framför marskalk Bulganins bil, fick på onsdagen underrättelser om sin ryske make som hon inte träffat på tio år.

Sovjetambassaden i Bern meddelade henne, att mannen finns i närheten av Karaganda i Sibirien.

Fru Jafarova träffade honom efter det han under andra världskriget lyckades rymma ur ett ryskt fångläger i Tyskland. De gifte sig sedan han anslutit sig till franska motståndsrörelsen, men sex månader efter bröllopet blev han repatrierad, och sedan dess har hustrun inte hört något från honom.

Det var för att framtvinga underrättelser om mannen som fru Jafarova, som är född Darne, den 18 juli kastade sig framför marskalk Bulganins bil i Genéve. Hon förhördes av chefen för marskalkens livvakt, som lät hennes begäran om meddelanden om mannen gå vidare till myndigheterna i Moskva.

Fru Jafarova är överlycklig för att hon nu fått nyheter om sin man men har ännu inte bestämt sig om hon skall försöka få förena sig med honom i Sovjetunionen.

Prenumerera

PRINSESSAN MARGARET AV ENGLAND fyller 25 år den 2 augusti och hela England väntar med spänning på om de långvariga förlovningsryktena äntligen ska besannas. Här en nu förtjusande bild av prinsessan

Amerikanska jaktgevär bör gå även i Sverige

STOCKHOLM (Press)

Jägareförbundets förslag att de enkelpipiga amerikanska s. k. pumphagelgevären, som kan laddas med sex skott, skall förbjudas vid jakt, har väckt opposition inom Grossistförbundet, som hos regeringen begärt att Jägarförbundets framställning lämnas utan åtgärd.

Enligt Jägarförbundets uppfattning är pumphagelgevären att jämställa med automatgevär, som är förbjudna vid jakt. Det föreligger dock, säger Grossistförbundet en avsevärd skillnad, skotten i ett pumphagelgevär kan inte avlossas i tillnärmelsevis lika snabb följd som i ett automatgevär, enär ett nytt skott efter varje avfyring måste pumpas in i patronläget genom en kraftig rörelse bakåt-framåt med vänster hand. Detta har till följd att löpande villebråd ofta försviner ur siktlinjen redan mellan första och andra skottet. Med ett vanligt dubbelpipigt hagelgevär kan det andra skottet avlossas lika snabbt eller snabbare än med ett pumpgevär.

Vad som väckt de svenska jägarnas intresse för de amerikanska pumphagelgevären är säkert inte deras förödande verkan utan deras fördelar i jämförelse med dubbelgevär. Genom att de serietillverkas är de betydligt billigare. Piporna är utbytbara och kan till lågt pris ersättas med nya. Pipor med olika borrning kan användas för olika jakt. Alla delar är utbytbara utan passning, varför reparation kan ske utan anlitande av dyrbar fackkunskap. Enkelpipiga gevär föredras vidare därför att man siktar säkrare med en pipa. Pumphagelgevären erbjuder också fördelar ur säkerhetssynpunkt genom att den vid användning av dubbelgeär föreliggande risken för vådaskott inte finnes.

Grossistförbundet tillägger att gevär av denna typ funnit mycket stor användning för jakt i USA och där är tillåtna i samtliga delstater. Såvitt förbundet har sig bekant har inte förbud införts i något land. Skulle man likväl ifrågasätta förbud, anhåller förbundet att praktiska prov verkställes för att utröna skillnaden i verkningsgrad mellan automatgevär och pumphagelgevär.

SAGT och SKRIVET

I en nyligen utkommande skrift, om Hälsingborgsnamnets upprinnelse och andra problem, söker författaren, Karl M. Bengtsson, även förklara tre ortnamn. Namnet Skåne anser han med säkerhet betyda "den sköna ön", men något försiktigare uttrycker han sig då han tolkar Trelleborg som "exercisborgen" (av "drilla" i betydelsen "öva", "exercera"), och likaså då han anser namnet Hälsingborg ha samband med i Danmark funna guldhalsringar. Dessa tolkningar vittnar — liksom de flesta etymologier i övrigt, som författaren framlägger i sin skrift — onekligen om såväl intresse och en viss beläsenhet som kombinationsförmåga och fantasi, men icke förty är det mesta felaktigt, beroende på alltför svag språkhistorisk underbyggnad.

Sten-Bertil Vide

LAHOLMS TIDNING - ENDA TIDNING SOM UTGIVES I LAHOLM

Dagens namn
BERNHARD.

Solen går upp kl. 4.47 och ned kl. 19.43.

Morgondagens namn
JOSEFINA.

Solen går upp kl. 4.49 och ned kl. 19.43.

Måndagens namn
HENRIETTA

Solen går upp kl. 4.51 och ned kl. 19.37.

Som en ung brud

Klassen hade varit i Slottsskogen för första gången och sett på rådjur, hägrar, älgar och allt annat nytt och märkvärdigt. Mest imponerad var lilla Kerstin av påfågeln, så det föll sig helt naturligt att det var den hon ägnade största uppmärksamheten i den oundvikliga skoluppsatsen ett par dagar senare.

"Och så såg vi en påfågel, skrev det hänförda flickebarnet. Och rätt som det var slog den ut stjärten precis som en ung brud..."

— Jag kan inte sova om nätterna. Varje natt blir jag väckt av mina egna snarkningar.

— Men kan du inte lägga dig i ett annat rum och stänga dörren?

Kalldusch

Under en filminspelning blev den unge regiassistenten dödligt förälskad i en av de kvinnliga småstjärnorna. Slutligen fattade han mod, tog hennes avsides och viskade ömt:

— Kära Dolly, skulle ni vilja hjälpa mig att göra av med min lön?

Det hade flickan ingenting emot, men för att vara riktigt säker på sin sak, återtog regiassistenten:

— Ja, jag menar under resten av mitt liv, Dolly!

Varpå svaret kom:

— Äsch, så lång tid tar det nog inte!

God service

"Skulle er chef befinna sig i lokalen" — så heter det på en anslagstavla på en restaurang i New York — "så r oss ett tecken. Vi kommer då att servera Er whisky i kaffekopp".

Inte imponerad

Har ni hört historien om svensken som haft amerikafrämmande. Han tyckte att gästerna skröt litet för kraftigt med förhållandena på andra sidan Atlanten, och när han själv blev inbjuden dit tänkte han inte låta sig imponeras.

I USA blev han första dagen bjuden på en biltur till Niagara. Nästa dag frågade hans värdfolk om det var något särskilt han ville se.

— Tja, blev svaret, har vi inget annat för oss, kunde vi ta en promenad till bäcken igen.

Stöld

— Var kriminaldramat illusoriskt?

— Jadå. Till och med replikerna var stulna.

Farsarvet

Historier om oljekungen Rockefeller fortsätter att cirkulera. Har ni hört denna — som naturligtvis handlar om den store John D:s sparsamhet:

På Broadway mötte han en bekant.

— Vad i all världen är det för en trasa till överrock som du går omkring i sa denne. Tro mej — din gamle far skulle aldrig ha gått med den, så fattig han var.

— Där tar du fel, sa John D. Han gick med den ända tills han dog.

VARNING FÖR KISSE

Stadsfullmäktige i den amerikanska staden Westbury i staten New York har i samråd med hälsovårdsmyndigheterna bestämt att katter efter klockan 10 inte får lämna sina resp. bostäder och inte får göra oljud och buller på gator, torg och hustak. Den officiella kungörelsen härom har hängts upp vid stadens alla gathörn, uppenbarligen i syfte att katterna skall kunna läsa den och leva efttr.

i dag

Det har längtats mycket efter regn och lite lättande i fråga om den tryckande luften. På torsdagskvällen kom det också ett fruktansvärt åskväder över hela södra Halland med ty åtföljande blixtnedslag och regn i stora massor. Regnet var ju synnerligen välkommet, alldeles speciellt för potatis och rotfrukter medan säden snarare hade olägenhet av skyfallet. Den är ju mogen nu och det är lätt att kornen piskas ur axen. Det här kraftiga åskvädret hade passat bättre en månad tidigare men någon nytta gör väl alltid regnet. Fast i Hishult häromdagen kom det så skarpt att det faktiskt förstörde bra mycket mera än det gjorde nytta för jordens gröda. Men som Ni kunde läsa i gårdagens tidning, så blir potatisskörden i södra Halland inte så tokig, i varje fall bra mycket bättre än på många andra håll i vårt land.

— — —

På tal om åskvädret i Halland så hade vi i torsdags kväll nöjet att övervara generalrepetionen på den verkligt tjusiga operetten "Leendets land" på Malmö Stadsteater och under hela hemvägen korsade blixtarna varandra på himlavalvet. Vi trodde möjligen att det höll sig över Hallandsås men i stället gick över våra egna landamären hade vi ingen aning om förrän vi kom hem.

— — —

"Leendets land" var som sagt en verkligt tjusig historia men man kan fråga sig om den inte snarare gick i operastil än som operett. Den bygger på Kiplings gamla tema "Öst är öst och väst är väst och aldrig mötas de två". Men underbara dekorationer och tjusiga dräkter gjorde tillsammans med Frans Lehars smekande melodier föreställningen till en verklig höjdpunkt. Härtill bidrog inte minst den verkligt tjusige tenoren Olaf Gerthel som sjöng Martin Öhmans gamla bravuraria "Du är min hela värld". Därför kan vi mycket varmt rekommendera denna tjusiga operett — allra helst sedan det är totalt omöjligt att få några biljetter på Halmstads teater — då är det lättare att bila ned till Malmö eller följa med någon buss dit.

— — —

Det var en ovanligt och glädjande stor tillförsel av både fisk och grönsaker, bär och frukter. Och glädjande nog voro priserna ovanligt hyggliga. Själv tillhandlade vi oss ett stycke tonfisk — en verklig läckerhet — för endast 4 kr pr kg och på bären höll sig priserna också låga. Ett halvt kg sekunda tomater för 75 öre lät faktiskt mycket lockande och tre persikor för en kr. hörde också till de bättre sakerna. Att man sedan också kunde få ett dussin nejlikor för en krona låter närmast som en saga.

— — —

Till sist skall vi avsluta detta lilla kåseri med följande verkligt festliga historia från "den gamla goda tiden":

En stolt och för sina snabba vagnshästar ryktbar skånsk possessionat befann sig i den gamla goda tiden på resa i Preussen, där hans förnämliga hästar väckte allmänt uppseende. Även kungen av Preussen fick höra talas om dem och skickade bud på possessionaten.

— Vill kungen se mina hästar, kan han komma till mig, sade possessionaten.

Kungen blev förgrymmad och sände bud, att possessionaten inom tjugofyra timmar skulle vara utanför Preussens gränser.

— Hälsa hans majestät, sade possessionaten, att med mina hästar går det på tolv.

Tobias.

Folk som lämnat spår efter sig i tidens sand

För Laholms Tidning av J. P.

Redan som barn i skolåldern tyckte sign. det var särskilt intressant att läsa gamla testamentets bibliska historia, exempelvis om en Josef som blev såld av sina bröder som slav, men som omsidor blev Egyptens jordbruks- eller därmed jämnställd minister, om en Jakob vilken som flykting en gång fick nöja sig med en sten till huvudkudde för natten men som blev stamfader för ett folk som i dag kan räknas i många millioner, spridda över hela vårt klot, detta folk som skänkt vår jord så många klara hjärnor på skilda områden så om de skulle nämnas alla, skulle icke denna tidnings spalter räcka till. Ett namn bör vid dock påminna oss om, han som sade: Allt vad i viljen människorna skola göra eder det gören i ock dem.

Vidare till mina intressanta bibliska män vars öden aldrig utplånas ur min hjärna, äro en David, fåraherden som en dag gick ut att leta rätt på sin fars åsnor och samma dag blev smord till konung.

Moses som hittades i Nilen och blev en av historiens störste folkledare och religionsstiftare. Petrus den fattige fiskaren vid sjön Genesarets strand som fick sin grav i jordens största kristna kyrka vilken kyrka också bär hans namn.

Men nu förflytta vi oss med våra tankar långt fram i tiden och ännu sitter det i den gamla skolpojken att läsa om och beundra sådana män som en Andrew Johnson som blev president i USA 1865—68 och som var av så ringa härkomst att han erhöll så gott som ingen skolundervisning. Sålunda var det först sen han blev gift som hans hustru lärde honom skriva. Ett av de storverk han uträttade för USA var när han för 7 millioner dollar köpte Alaska av Ryssland — detta landområde som är mer än tre gånger så stort som Sverige. Men trots denna, den finaste affär som USA troligen gjort — och den dummaste som Ryssland gjort — fick Johnson utstå mycken smälek av en del kortsynta landsmän.

Vid minnet av denne man går tanken till en annan av USA:s presidenter Abraham Lincoln född 1810. Av sina fattiga föräldrar fick han en ytterst bristfällig skolundervisning. Hans största och ädlaste bragd var väl den när han den 1/1 1863 proklamerade slaveriets upphävande i Förenta Staterna. Dock, härigenom fick han slavägarna till fiender och blev skjuten den 14/4 1865. Medan vi nu är inne på presidentpersoner erinra vi oss Tjeckoslovakiens president Tomas Mausaryk född 1850 vars fader var turk, själv började sin bana som smedgesäll. En annan Europeisk president är Fritz Ebert 1871—1925 vald till tysk president år 1919. Fadern var skräddare, själv valde han sadelmakaryrket.

Lenin (1870—1924) blev 1896 dömd till 3 års förevisning till Sibirien. Han blev senare den ryska bolsjevismens och bolsjevikstatens grundläggare och förste ledare.

Men detta blev visst litet för mycket av politiska personligheter och vi övergår till män och kvinnor här i Norden som i unga år också haft att kämpa med fattigdom och umbärande av skilda slag men som genom okuvlig energi och framåtanda blevo en heder för sig själva, sin hembygd och sitt land. Danmark har väl fostrat den som blev Nordens över hela vårt klot mest kände personligheten nämligen H. C. Andersen (1805—75) född på Fyn i Odense. Fadern var en fattig skomakare som avled ung, varefter modern fick livnära sig som tvätterska. Vid 14 års ålder begav sig H. C. med 13 kr. på fickan till Köpenhamn för att själv förtjäna till sitt uppehälle. Där fick han i början både frysa och svälta, ja, därtill blev han vid flera tillfällen hånad och förlöjligad innan erkännandet omsider kom. Bland hans svenska vänner må nämnas Fredrika Bremer och Jenny Lind vilken sistnämnda han ägnade en trogen men obesvarad kärlek, man tror att följande strofer ur hans diktning är tillägnad henne: — "Min tankes tanke ene du er vorden, du er mit hjertes første kærlighed, jeg elsker dig som ingen her på jorden, jeg elsker dig i tid og evighed!"

Jenny Lind (1820—1887), alltså 15 år yngre än HC, föddes i ett enkelt Stockholmshem men intogs redan vid 9 års ålder i operaskolan. År 1852 — efter två tidigare förlovningar bl. a. med den svenske sångaren Julius Günther — ingick hon äktenskap med den tyske pianisten och kompositören Otto Goldschmidt. Hon blev ute i Europas olika land och i Amerika kallad den svenska näktergalen.

Ifrån Jenny Lind är icke steget långt för tanken till Kristina Nilson, torparflickan från Snugge i Småland som med tiden blev grevinnan de Casa Miranda. Hon är nummer två i ordningen av svenska sångerskor som vunnit världsberömmelse. De lade både gamla och nya världen för sina fötter och skördade båda förmögenheter på sin sångarbegåvning. Den sistnämnda donerade bl. a. 800.000 kr. till Musikaliska Akademien i Stockholm. Under sitt sista levnadsår återvände hon till sin hembygd för att där dö och få vila i fädernas jord Småland, ty där var hon född och där kände hon sig troligen ändå mest hemma.

Ja det var sannsagan om "barfotaflickan från villande mo och lingonröda tuvor" som blev upptäckt när hon i Ljungby spelade och sjöng för att få ihop några kopparslantar till sitt uppehälle.

Medan vi uppehållit oss med tankarna i Småland stiger minnet av en Viktor Ryberg fram (1828—95). Under koleraepedimien 1834 avled modern och efter hennes död blev fadern nedbruten och hemföll åt alkoholism samt var tidvis sinnesförvirrad. Hemmet upplöstes och Viktor Rydberg utackorderades genom fattigvårdens försorg till främmande människor. Vad han skänkt oss i sina skrifter är bland det bästa som någon svensk författare och skald har åstadkommit. En av pärlorna i hans dikter är väl denna. — Vad rätt du tänkt, vad du i kärlek vill, vad skönt du drömt skall ej av tiden härjas, det är en skörd som undan dig skall bergas ty den hör evighetens rike till.

R:s grav finnes å Östra begravningsplatsen i Göteborg.

Så har vi intressanta människor på andra områden, exempelvis en L. M. Eriksson "telefonkungen" (1846—1926) som föddes i en liten värmländsk torparstuga. Tidigt faderlös började han arbeta i en smedja. Omsider öppnade han eget företag i ett kök på Drottninggatan i Stockholm. Företagit som han grundat hade enligt en uppgift för en del år sedan enbart i Sverige 11.000 anställda, så köpte han 1865 ett fartyg, galeasen Mathilda. Sonen Dan bygde vidare på faderns verk, och i dag seglar galeasen Mathildas ättlingar om Boströmrederiernas handels flotta på alla jordens hav.

J. P. Åhlén grundaren av firman Åhlén & Holm föddes 1879. Affären började i föräldragårdens lilla-stuga, med ett startkapital av 420 kronor. I dag är det Sveriges största postorderfirma och som också äger de många Tempo-varuhusen i landets större städer.

Paul U. Bergström var en västkötaknalle född i Toarps socken, han övertog en dag en konkursmässig affär i Holländaregatan 2 i Stockholm. Som gårdfarihandlande hade han visat sig så duktig så han av en grossist i Borås och ett par släktingar fick låna 5.000 kronor. Med detta kapital startade han den riksbekanta firman PUB i Stockholm en av landets största i sin bransch.

Birger Svenson i Varberg hade länge drömt om att kunna köpa sig en cykel och år 1901 hade han genom stor sparsamhet lyckats få ihop 25 kronor, detta belopp räckte ju inte på långa vägar till en ny cykel men han lyckades få en gammal använd för det priset och han var så stolt över sitt förvärv att ingen kan nu för tiden vara stoltare över sitt luxiösa "dollargrin" — enligt eget yttrande — Svenska Cykelfabriken Monark i Varberg är i dag ett av de högst beskattade företagen i Sverige — grundat 1904.

Johan August Svenson ('Pålsa Svensa paug') i Torsakulla, Knäred insåg redan som 17-åring att från hans faders ljungbackar var det inte mycket att hämta när det gällde att komma till ekonomiskt oberoende. Efter anhållan hos fadern om pengar till en amerikabiljett lyckades denne få ihop disponibla medel och vår August tog Gud i hågen och gav sig iväg. Om orkanen på Atlanten och alla motigheter som mötte honom de första åren i USA skall vi inte orda här, utan om slutet, och när det är gott är ju alting gott. Alltnog, när han om 62-årig år 1928 avled var han ägare till varuhuset Nebraska Klädes kompani i Omaka, (en stad med uppemot 300.000 inv.) medelantalet biträden varierade då mellan 150 och 200 st.

En bemärkt man i Danmark sa härom året att en mycket stor del av landets duktigaste män har börjat sin bana med att vakta fåren på Jyllands hedar, och sign. tror att man kan tillägga att det icke alltid är "mors kelgrisar" som kommer längst. Nej jag hänföres av skaldens ord:

Bort ur vrån, där husdjurs skara
anar i var vrå en snara,
slickar slött sitt gråa salt.
Ut till äventyr och fara, ut att
själv mitt liv försvara
vill ej väja, vill ej spara
blodet tills det stelnar kalt.

Augustikvällar

VÄNA AUGUSTI MED MÅNE KLAR
MINNEN HAR DU FRÅN FORNA DAR.
ÄLSKOGSLEK OCH ROMANTIK.
DRÖMMARNAS MUSIK.

SKÖNA AUGUSTI DIN MÅNAD BÄR
DRÖMMAR ÄN SOM HEMLIGA ÄR.
DRÖJ HOS MIG KVAR ÄNNU EN TID
LJUSA STJÄRNA BLID.

VACKRA AUGUSTI VARS SKIMMER GER
GLANS ÅT KVÄLLEN NÄR MÅNEN LER.
DRÖJ KVAR I MINNENAS LUND
ÄN EN LITEN STUND.

DRÖMMARNAS AUGUSTI DU LEVA SKALL
LÅTA OSS SKÅDA STJÄRNEFALL,
ÖVER SJÖARS BLÅNANDE VIK,
MÅNSKENSKVÄLLARS MYSTIK.

Hilding Strandh.

Kräftkalas på herrgården.

Av *Kalle i Dalen.*

Ett kräftkalas på en gammal herrgård med kulörta lyktor och rosor, glödande i dunklet och en stor, gul augustimåne över parkens kvällstunga, mörka trädkronor. Är det inte själva kräftätandets poesi?

Vore jag konstnär, skulle jag vilja måla ett kräftkalas just så där.

Den gamla, svenska herrgårdsbyggnaden med brantstupande, brutna tak och en stor öppen veranda. Och parken, svart och höstlig med månen hängande över grentaket som den allra största av de kulörta lyktorna. Och inne på verandan bordet, dignande under stadiga förrätter med en prunkande rabatt av röda kräftor och blekgröna dillkronors svaj i toppen...

Och så folket, förstås. Brukspatronen och hans maka, stadiga och miljösäkra, döttrarna, söta och svärmiska i vitt och rött.

Vidare ett par godsägaregrannar med fruar, vördig prosten i församlingen i välfött majestät med snuskorn på västen och lysande anlete, länsmannen med knävelborrar och skinande sexveckorspotatisnäsa framför den vita flaskan med Karl den femtondes namnchiffer på och ett lystet blängande med ena ögat åt viragrejorna inne på gårdskontoret.

Och allra längst nere vid bordet gårdsinspektoren och informatorn, finklädda och andaktsfulla, med tränsjuka blickar, svärmande i rosenrött skimmer över parken och de vita flickornas förstulna ögonkast...

Det skulle bli en svensk tavla över kräftätandets poesi som skulle stå i mantal.

•

Den där bilden sitter förresten kvar i huvudet sedan ungdomen och kan aldrig plånas ut.

Jag kommer nämligen ihåg ett kräftkalas för många herrans år sedan, som gick av stapeln på herrgården i min barndoms vilda ängd.

Herr godsägaren skulle ha ett stort kräftkalas för ortens honoratiores, och jag och min ungdoms lek- och härjobroder. Agust på Ödegärdet var med. Ej som inbjudna utan som medhjälpare vid kräftfångsten först och senare som nyfikna på såten. Godsägaren fångade nämligen alla sina kalaskräftor själv och hade ett härligt kräftfiske i den bakom parken flytande ån.

Agust och jag flådde ekorrar och fångade grodor att mata burarna med och fick oss en slant för besväret. Senare på kvällen, när kalaset skulle gå av stapeln, stannade vi kvar i hopp om att få ut det mesta möjliga av dagens håvor, och vi bedrog oss inte. Vi var i tolv—trettonårsåldern och hade ett gott sinne för allt som luktade mat och pengar...

•

Det var en vacker lördagskväll i augusti. Gårdsfolket hade kommit hem från åkrarna och fälten, där skörden pågick, och den vackra herrgården låg där nu så tyst och fin i höstens mogna ram.

En arbetsvecka var slut och det kändes skönt. Rättare Karlsson stegade i storstövlar och gult förskinn neråt statarbyggningen att skruda sig fin till kvällen, raka sig och många pomada i håret. Herr patron hade nämligen sagt till, att gårdsfolket skulle serveras kräftor med öl och brännvin i köket. Och kräftor fanns det stora vedkorgar fulla.

Jag och Ödegärdets tronarvinge hade placerat oss i en gammal paviljong i parken för att titta på när gästerna kom. Vi hade en fin utsikt över stora uppfarten där. Och nu kom de med litet mellanrum, den ene efter den andre.

Först kom Malmens på Sanna, brukspatronen, med fru och dotter och livréklädd kusk till den fina droskan och de ännu finare hästarna. Efter honom kom en lätt enspännare med gigg och i sätet en jättestor, tjock man med ett ansikte som en gigantisk jordgubbe med en blåpotatis i mitten. Det var Ransman Knös, fruktad av bönder, fattigfolk och viragubbar.

Agust knöt sin lilla kortiga näve och darrade av fruktan och vrede, när han fick syn på honom. Länsmannen hade nämligen varit och pantat Ödegärdets enda ko för en tid sedan emedan Agusts far inte kunnat betala en reversränta i laga tid. Sen dess hade dom inte haft en mjölkdroppe i huset och de var sju små barn.

Nu skramlade en liggfjädervagn upp genom allén med en bläsig, råmjölksfärgad märr i skacklorna och ett svartklätt berg i sätet. Det var vördig prosten, som kom till kalaset utan prostinna. Märren gick steg för steg uppför vägen och då och då nafsade hon åt sig en mun gräs vid dikeskanten. Herr prosten hade virat tömmarna om framstammen på kärran och satt med sammanknäppta händer över magberget och alla hakorna i sköna veck i en bälg mot bröstet. Han drömde redan om kräftornas mångfald och om länsmannen som kosse i viran efteråt...

Uppe på gården stod rättare Karlsson och kusken Alfred och tog emot hästarna och skrapade och bockade och kände sitt ansvar. Och framme vid stora trappan stod godsägaren och hans fru och hälsade välkomna, frun nådigt och leende och patron skinande och bullersam med dånande ryggklappningar åt gubbarna.

— Välkomna, välkomna!!

Så småningom hade alla gästerna anlänt och medan skymningen lägrade sig över parken, började herrgårdsbyggnadens alla fönster att stråla upp i levande ljus och stora pärlband av kulörta lyktor på verandan och mellan träden utanför. Allt under glada skratt, bullrande röster och ett stilla pianoklink från någon gammal förnäm flygel. Jag har redan skildrat det, ungefär så, som jag minns denna fest och så, som jag önskade kunna måla kräftätandets gammaldags poesi.

Agust och jag hade smugit oss fram på bara fötter sedan gästerna lägrat sig kring bordet på verandan, krupit in i en rosenrabatt, varifrån vi sedan beskådade festen med lystna och undrande ögon. Allt var som en dröm och en saga, och hade vi inte varit så hungriga, så hade vi säkert njutit mera av det. Men när det sköna matoset trängde emot oss allt för frestande, måste vi retirera. Det var omöjligt att härda ut längre. När Agust såg hur prosten tuggade, så tuggade han med, rent automatiskt, stackarn...

Vi smög oss runt mot köksingången, ty vi hade våra spekulationer på ett träd med augustipäron, som stod i parken, då med ens vi stötte ihop med köksan, Amanda.

— Va, går ni här och stryker än, era snorgärsar, flåsade hon. Gå in i köket, så ska ni få en smörgås.

— Gud välsigne Amanda! Päronen skulle vi nog hinna med senare.

Vi fick smörgåsar och gjorde oss ingen brådska. Och om en liten stund kom rättare Karlsson och ett par statare med hustrur och kusken Alfred och fördrängen Klas och lägrade sig i en kammare innanför köket, där ett stort bord var dukat med smörgåsmat och kräftor, och brännvin och dricka. Det var fest på herrgården, det var i rågens tid, och herr patron ville att alla skulle vara glada. Den hjärtegoda Amanda föste in mig och Agust i kammaren också. Vi skulle smaka kräfterna vi med, tyckte hon.

Karlsson var värd och höll om flaskan, samt föregick med goda exempel. Han rågade en tallrik med kött och sillsallat och skinka och korvar och så en näve kräftor ovanpå. Så strök han tjockt med senap på kräftorna och slök dem med skal och allt ungefär som han slukat en ansjovis.

— Då ä min principip te å äta dom, sade han docerande. Statargubbarna och deras käringar följde exemplet, fick skal i halsen och nös och hostade så lösgommarna yrde kring bordet...

Vi stoppade våra kräftor i fickan och Agust sade senare, att han hellre ätit en flådd ekorre än de där benranglen.

Månen stod redan silverglänsande och blank högt över jorden, när jag och min kamrat smet ut och äntrade päronträdet. Allt var tyst och stilla. Endast sorlet från verandan nådde våra öron som en porlande bäck.

Mellan parkens dunkla träd och kratt kommer ett par gående i månens svala ljus. En vit studentmössa och en vitklädd flicka med de blonda flätorna neråt ryggen. Informatorn-kandidaten och godsägarens äldsta dotter. Så skir och vit och fin hon var i måneglansen, den unga flickan. Eterisk, overklig, rent av... jag kommer ihåg att jag döpte henne till »månflickan».

Och nu — tack öde!

De slog sig ner rakt under oss på bänken, som stod nedanför päronträdet!

Och som de kysstes!

Agust och jag vågade inte andas. Mitt i en evighetskyss räkade jag tappa ett päron rakt i huvudet på kandidaten. Han kände det inte. Eller också trodde han väl att det lossnade av sig själv. Men jag tror inte att han märkte det alls!

De kysstes en hel timme, innan vi fick krypa ner från trädet. Jag vet att kandidaten nu är borgmästare i en liten stad norrut och sedan flera år gift med »månflickan». Men nu väger hon nittio kilo och är ingen månflicka längre. Och herr borgmästarn äter kräftor på stadshotellet ett par gånger om dagen.

Månne han har glömt kräftätandets poesi?...

VILL NI NÅ
annonskontakt med sydhallänningarna bör Ni alltid först och främst annonsera i
LAHOLMS TIDNING

SÖDRA HALLANDS BÄSTA ANNONSORGAN
är sedan många år LAHOLMS TIDNING

Lokaltidningen studeras alltid noggrant, och en annons i denna blir alltid observerad. Tänk på detta när Ni gör upp Edra annonsplaner!

LAHOLMS TIDNING

LÖRDAGEN DEN 20 AUGUSTI 1955.

LAHOLMS TIDNING
— SÖDRA HALLANDS ORTSTIDNING —
deklarerar med TS-kontrollerade siffror en ständigt stigande upplaga.

RADIO

LÖRDAGEN DEN 20 AUG.

6.15 Gökotta.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Blandad underhållning.
7.40 Morgonandakt. Pastor Carl E. Arwe.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Populära toner. Carl-Erik Alborg, violoncell, och Ingrid Fagerström, harpa.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Vilsam musik på grammofon.
12.58 Tidssignal.
13.00 Musikalisk underhållning.
14.00 Besök på djurstallet i Borås.
14.20 Malungs spelmanslag.
14.35 Om jag fick en miljon — att ge bort. En liten tankelek.
15.05 Grammofonkåseri av Stig Svedfelt.
15.35 Tuaregernas kärlekshov. Ur "De beslöjade männens rike" av Peter Fuchs. Översättning: Margareta Ångström. Uppläsning av Alf Nilsson.
16.00 Darius Milhaud: Stråkkvartet nr 2. Parrenin-kvartetten, Frankrike. (Jacques Perrenin, violin, Marcel Charpentier, violin, Serge Collot, viola, och Pierre Perassou, violoncell). (Inspelning från franska radion).
16.30 Ansvar och nykterhet. Hur kampanjen byggs.
16.45 För de yngsta: Torsten Lilliecrona fortsätter att läsa ur C. S. Foresters bok.
17.00 Väderlek.
17.10 Socker, bananer eller turister. Sven och Nils Björklund berättar från Västindien.
17.40 Lars Almgren spelar populärt på piano.
17.50 Veckans löpsedel.
18.00 Helgmålsringning. från Hässleby kyrka i Småland.
18.10 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till "Susannas hemlighet" (Ermanno Wolf-Ferrari). Tonhalleorkestern, Zürich. Dir.: Tonsättaren. 2. Sangen har vinger ur "Farinelli" (Emil Reesen). Solist: Aksel Schiøtz. Det ny Teaters orkester. Dir.: Tonsättaren. 3. Gjæterguten (Grieg) Arthur Rubinstein, piano. 4. Humoresk (Tor Aulin). Endre Wolf, Violin. 5. Sjömansvisa från Bohuslän ur "Sång under segel" (Sigurd Sternvall), Hillevi Stenhammar sång. 6. Champagnegaloppen, potpurri. Ellen Gottschalch Annie Jessen och Marius Jacobsen, sång. Köpenhamns konsertförenings orkester. Dir.: Emil Reesen 7 Parakeet (Lobsa), Semprini, piano 8 Upptäcktsresanden (Ramel-Ljung) Martin Ljung, 9. Über den Wellen vals (Juventino Rosas). Franz Mihalovics orkester. 10 You made me love you (Monaco-McCarthy) Doris Day, sång Percy Faiths orkester. 11. Fritiof Anderssons polka (Evert Taube) Evert Taube, sång. Sven Rünos ensemble.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Gammal dansmusik av Gnesta-Kalles kapell.
20.00 Intrång i sommarhagen Tjuvlyssnare: Jörgen Cederberg.
20.45 Nicolai Gedda sjunger till Göteborgs radioorkester. Dir.: Nils Grevillius.
21.15 Vandring i läseböcker. Program av Nils Erik Bæhrendtz.
21.40 Åke Jelving, violin, och Willard Ringstrand, hammondorgel.
21.55 Alamörker.
22.15 Nyheter och väderlek.
2.30 Dag för dans med Malte Johnsons orkester i Göteborg, Sven Sjöholms orkester från Teaterkällaren i Kalmar och grammofon.
23.30—24.00 Godnattmusik.

Danska radioprogrammet lördag. 10.45—11.15 musik under arbetet. 12.00 middagskonsert. 12.30 nyheter. 13.35 grammofonmusik. 14.20 wienermusik. 15.00 eftermiddagskonsert. 15.50 kvinnornas eftermiddagsprogr. 17.10 weekendromanen. 17.30 Else Brems sjunger. 18.45 nyheter. 19.15 sommarstranden. 20.05 populär orkesterkonsert. 22.00 kvällsnyheter. 22.15—24.00 dansmusik.

SÖNDAGEN DEN 21 AUG.

7.30 Söndagsmorgon.
7.40 Ecos de España av Trinidad Sánchez Maza o. Margareta Toss.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Tom Thumb. Engelsk sagoserie av Paul Britten Austin.
8.40 Morgonunderhållning arrangerad av Bertil Perrolf.
9.05 En glad ton.
9.35 Klipp ur TCO-press. Redaktör Henry Kjelvard.
9.45 Besök hos Olle Holmer på Säby gård, Ösmo.
10.00 Grammofonkonsert: Ludwig van Beethoven: 1. Pianosonat nr 4 Ess-dur op. 7. Molto allegro e con brio. — Largo con gran espressione. — Allegro. — Rondo: Poco allegretta e grazioso. Wilhelm Kempff. 2. Stråkkvartett nr 9 C-dur op. 59 nr 3. Andante con moto. Allegro vivace. — Andante con moto quasi allegretto. — Menuetto: Grazioso — Allegro molto. Budapestkvartetten.
11.00 Högmässa i Caroli kyrka, Borås. Predikan av kyrkoherde Nils Tofft. Psalmer: 279: 1—2; 260; 287: 1—2; 299: 4—8; 38: 10. Kören sjunger: Kyrie (Herre, förbarma Dig) (Johan Lindegren); Saliga äro de som höra Guds ord och gömma det (Axel Boberg). Postludium: Sonat nr IV e-moll I (Johann Sebastian Bach). Organist och körledare: Evert Holmgren.
12.15 Insektens syn på världen. Gösta Sellin kåserar.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Gamla skivbekanta.
12.58 Tidssignal.
13.00 Nordiskt Allehanda. Redaktör: Folke Olhagen.
13.30 Rättviks spelmanslag.
13.45 Ann Mari och Marianne. En berättelse av Elin Wägner. Uppläsning av Stina Ståhle.
14.15 Ralf Asklund sjunger till Willy Johansens ensemble.
14.55 Väderkvarnar på Öland.
15.20 Franz Schubert som människa. Grammofonkåseri av Otto Erich Deutsch.
16.00 Grammofonmusik: 1. Flute flight (Carmen Copola). Paul Lavalle's orkester. 2. I nattens timmar (Olivero-Brandt). Per Lindqvist, sång. Gunnar Lundén-Weldens kör och orkester. 3. Tonnerre de musette, vals (Yvette Horner) Yvette Horner, dragspel. 4. Mach deine Augen zu und träume, foxtrot (Winkler-Verch). Lys Assia, sång. Béla Sanders orkester. 5. Donkey serenade (Friml) Rudolf Friml, piano. 6. En förtrollad afton (Rodgers-Bergendorff-Bernhard). Sven-Olof Sandberg, sång. Varietéorkestern. Dir.: Åke Jelving. 7. Ungersk dans nr 6 (Brahms). The Philharmonia Orchestra. Dir.: Paul Kletzki. 8. Im chambre separée ur »Operabalen» (Richard Heuberger) Solister: Rita Streich och Peter Anders. Dir.: Franz Marszalek. 9. Introduktion och tarantella (Le Sarasate). Ruggiero Ricci, violin. 10. Ur andra satsen av »Pärlfiskarna» (Bizet). Solister: Martha Angelici och Michel Dens. Kör och orkester från l'Opéra Comiqué i Paris. Dir.: André Cluytens.
16.40 Idrottskrönika.
17.00 Väderlek.
17.10 Underhållning för flickor och pojkar.
17.40 Gunnar Bergren, violoncell. Vid flygeln: Kåge Dominique. (Malmö.)
18.00 Ur en själs historia. Aftonsång fr. Stadsmissionens kyrksal. Predikan av pastor J. W Johnsson. Ps.: 124: 1—2; 37: 1—3; 22.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Nordisk underhållningskonsert från Köpenhamn.
20.15 Arktisk stad. Rundvandring med Nils Linnman i Longyearbyen.
20.40 På två flyglar spelar Julius Jacobsen och Peter Nielsen.

Danskt TV lördag
20.00—21.00 cirkus i byn.

Danska radioprogrammet söndag

8.0 Nyheter 8.05 Katolsk gdtj 9.00 Grammofonmusik 10.00 Högmässa 11.15 Underhållning 12.00—14.00 Önskeprogram i pausen 12.30 Nyheter. 15.10 Mozart 16.05 Eftermiddagskonsert 18.45 Nyheter 20.55 Sånger av Schubert 22.00 Kvällsnyheter 22.15—23.00 Ny musik **Andra programmet** 283 och 210 mt. 9.00 Så är det söndag och vi spelar grammofon 10.00 Weekendromanen 10.15 Musikaliskt äkta par 18.00 Musik vid middagen 18.45 Nyheter 19.00 Söndagens idrott 19.30 Se det svenska programmet 22.00 Kvälls nyheter 22.15—23.00 Dansmusik.

20.55 Värdshusvärdinnan. Lustspel av Carlo Goldoni. Översättning för radio och regi: Gustaf Molander. Personer: Mirandolina — Gunnel Broström; Markisen av Forlipopoli — Torsten Winge; Greven av Albafiorita — Gunnar Björnstrand; Baronen av Ripafratta — Hans Strååt; Hortensia och Dejanira, aktriser — Barbro Hiort af Ornäs och Doris Svedlund; Fabrizio — Sven-Eric Gamble; Gasparo — Per Sjöstrand; Kusken — Wiktor Andersson.
21.50 Svensk körmusik. Radiokören. Dir.: Eric Ericson.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Rapport om schack.
22.45—23.15 En orkester är född. Program om Israels filharmoniska orkester.

MÅNDAGEN DEN 22 AUG.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Måndagsblandning.
7.25 Saker och ting. Redaktör: Bengt G. Söderberg.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning o. bön av musikdir. Åke Nygren.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Walter Larsson spelar populärt på piano.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Elis Flodh berättar om Snar-August.
12.58 Tidssignal.
13.00 Rytmisk underhållning.
13.35 Gustaf Frödings ofullbordade stadsepos. Program av fil. dr Ove Moberg.
13.55 Från festspelen i Bergen. Musikselskabet Harmoniens orkester. Dir.: Carl Garaguly.
14.30—15.00 Floridavatten. En novell av Sigrid Undset. Uppläsning av Lisskulla Jobs.
17.00 Väderlek.
17.10 AB Förenade Ljud. Direktör: Torsten Jungstedt.
17.30 Grammofonmusik: 1. Exsultate, jubilate, motett (Mozart) Maria Stader, sång. RIAS symfoniork. Dir.: Ferenc Fricsay. 2. Le rappel des oiseaux (Jean Philippe Rameau). Marcelle Meyer, piano. 3. Edward, ballad (Carl Loewe). Josef Greindl, sång. 4. Consolation E-dur (Liszt). Edith Farnadi, piano. 5. Tu m'as donné le plus doux rêve ur »Lakmé» (Delibes) Solist: Pierrette Alarie. Lamoureux-orkestern. Dir.: Pierre Dervaux. 6. Kálmán-melodier. Dirigent: Hansgeorg Otto. 7. Top hat, white tie and tails (Irving Berlin). Fred Astaire, sång. 8. Long ago (Robin-Rainger). Pittsburghs symfoniorkester. Dir.: Richard Jones. 9. Ro-Ro-Ro-Ro-Robinson (Jary-Sun-Shine). Bobbies och systrarna Rosenblom, sång. Thore Ehrlings orkester. 10. Quand on s'aime d'amour (Albi-Bravard). Michèle Arnaud, sång. 11. Släckta fyrar, vals (Fred Winter). Carl Jularbos kvintett. 12. Uina Uina (Alvin Kaleolani isaacs). Prince Kawohi, sång. 13. Schlagerpotpurri, Ian Stewart, piano. 14. Felix Körlings barnvisor. Bengt Bohm, sång. Knut Edgardts ensemble. 15. Luxembourg polka (Emile Reisdorff) Franck Pourcels orkester.
18.30 Naturen och vi.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Varietéorkestern spelar under ledning av Åke Jelving.
20.00 Radioföljetongen Röde Orm av Frans G. Bengtsson: Om gifte och dop. Uppläsning av Gunnar Sjöberg.
20.30 Kammarkonsert. Grünfarbkvartetten.
21.00 Samtal mellan Gunnar Heckscher och Jörgen Westerståhl.
21.30 Sylvan Beré sjunger till Walter Lindboms ensemble.
22.00 Gästboken.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Sonetti di Petrarca. Italiensk lyrikserie av lektor Frans.

Danskt T.V. Söndag.

20.00 Från Atletiklandskampen
20.10 Serien om F.N. organisationer
20.30—21.00 Salut för August Bournville.

Danska radioprogrammet månd.

6.00 och 7.00 Nyheter 7.10 Morgongymnastik 7.35 Grammofonmusik 8.30 Morgonandakt 12.00 Århus stadsorkester spelar 12.30 Nyheter 14.30—15.30 Musik till arbetet 17.10 Violinsolo 19.25 Gammal dansmusik 21.00 Den stora valskungen 21.25 En neger växer upp 22.00 Kvällsnyheter 22.15—23.00 Dansmusik från Marienlyst. **Andra programmet** 283 210mt. 18.00 Musik vid middagen 18.45 Nyheter 19.00 Aktuellt kvart 19.15 Johan Sebastian Bach 20.50 Underhållning 21.00 Stadsradions kammarorkester spelar 22.00 Kvällsnyheter.

Danskt T.V. Måndag.

15.30—16.00 För de minsta
20.00 Aktuellt
20.10 Myasthenia gravis
20.30—21.00 Visans vänner

ALLAN KÄMPE FILIP och MAJKEN

OLLE NALLE PELLE PINGO

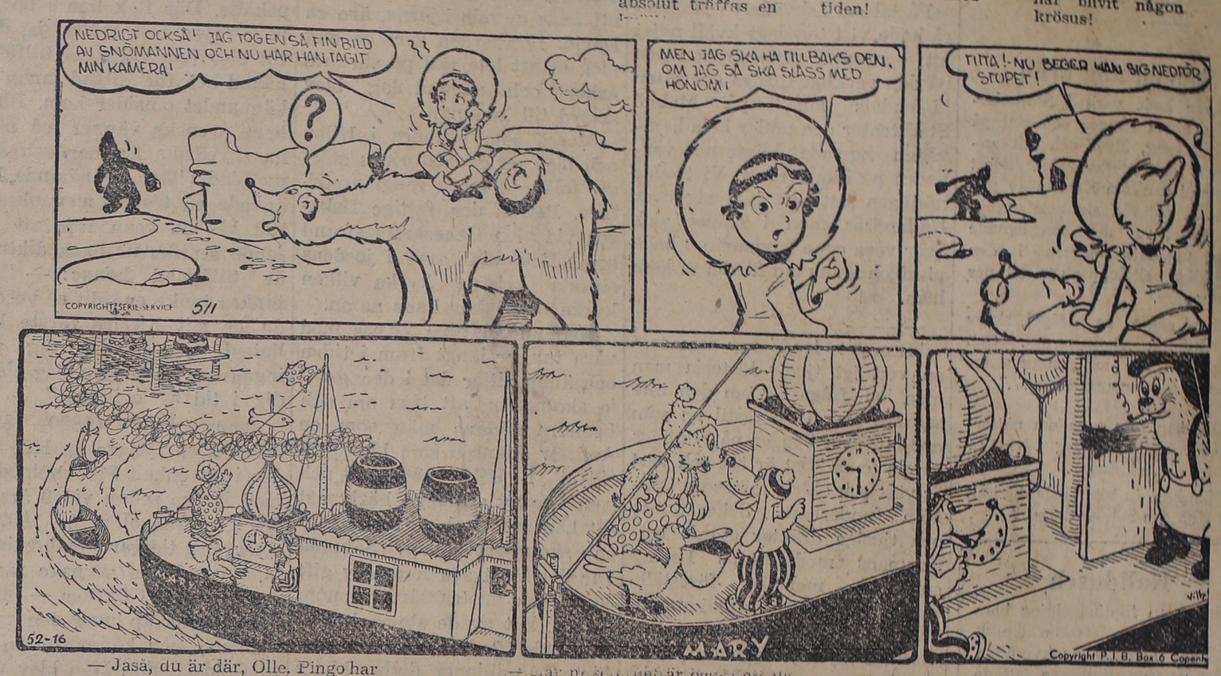

USA-SVENSK HADE UNIKA BILDER FRÅN GULDRUSHEN

Eric A. Hegg, född i Bollnäs 17 september 1867, kom som ung emmigrant med sina föräldrar till staten Fisconsin i den amerikanska Mellanvästern. Där utbildade han sig till tecknare och fotograf. År 1888 flyttade han vidare västerut och etablerade sig i staten Washington. Han dog för några år sedan i Kalifornien. I dagarna har University of Washington i Seattle med sitt bibliotek införlivat Heggs unika samling fotografier från guldrushens dagar i Yukon och Alaska.

Samlingen omfattar i runt tal 1 500 fotografier i 33 album. När de stora guldfynden på sin tid gjordes i Yukonterritoriet begav sig Hegg dit med dåtidens klumpiga kamerautrustning. I tur och ordning öppnade han ateljéer på platser med namn som Dye Skagway, Lake Bennet och Dawson. Från Skagway till Lake Bennet färdades Hegg med packhästar via White Pass-stigen. Han fotograferade allt av intresse, och på sidorna av sina packhästar hängde han plakat med texten: E. A. Hegg. Vyer från Alaska. Sändes till alla delar av världen".

Sedan den driftige hälsingen grundligt fotograferat Klondyke begav han sig år 1900 utför Yukonfloden och kom till Nome i Alaska där han fortsatte sitt arbete. Varhelst han for fram fångade han Alaskas historia med sin kamera. Hegg bodde under 20 år i Alaska. Under denna tid tog han mellan 4 000 och 5 000 bilder.

University of Washington har inlett en serie intervjuer i syfte att söka identifiera de personer, som förevigts på de bilder ur Heggs arkiv som man nu kommit i besittning av. På ett okänt sätt hade dessa 33 album hamnat i en lumpbod i Seattle, där de för inte så länge sedan upptäcktes av en prästman. Denne förstod deras värde, köpte samlingen och räddade därmed ett stycke oersättlig pionjärhistoria undan förintelse. Katalogiseringen av det unika bildmaterialet pågår som bäst vid universitetet i Seattle.

Den första privata atomreaktorn. Åtta amerikanska företag bygger en atomreaktor för tekniskt-vetenskapligt bruk. Kostnaderna beräknas till 8 à 10 miljoner kronor och anläggningen blir den första privatägda i sitt slag i hela världen. Enligt en intervju med Dr. John E. McKeen, chef för Pfizer, har man lyckats "märka" terramycin med radioaktiva isotoper och kan därför följa läkemedlets gång genom levande varelsers kroppar. Pfizer väntar sig också mycket av reaktorn på de jordbruks- och livsmedelskemiska områdena, bl. a. skall radioaktiv strålning prövas som steriliseringsmetod för läkemedel och födoämnen. Anläggningen börjar uppföras under den närmaste tiden och väntas bli tagen i bruk hösten 1956.

PRENUMERERA på LT!

Annonsera i LT

Ira Levin

Bädda för död

(Forts. 50)

Kingship hade rest sig. Han stod och stirrade på Gant. — Ett rent hugskott, sade Gant. Absolut otroligt. Men lätt att befria från tvivlets slöjor. En enkel sak att glida ut ur sängen och ur bokhyllan ta fram "Stoddards flamma, årsbok 1950". Han höll fram boken med dess vita bokstäver på blått imiterat skinn. I avdelningen för andraårsstudenter, fortsatte han, finner vi flera intressanta foton. Ett av Dorothy Kingship och ett av Dwight Powell, båda döda nu. Inget av Gordon Gant, hans sparkapital uppgick inte till den femma som behövdes för att bli förevigad. Men många andra hade råd, bland dem... Han slog upp boken vid ett märke, som bestod av en remsa tidningspapper, och lade den på skrivbordet. Pekfingret riktades mot ett av fotografierna. Inskriften där bredvid läste han ur minnet: "Corliss, Burton (Bud), Menasset, Mass., hum".

Kingship satte sig åter. Han betraktade fotot som inte var mycket större än ett frimärke. Därpå såg han på Gant. Denne lutade sig fram, vände ett par blad och pekade på ett annat foto. Det var Dorothy. Kingship betraktade även detta. Därpå såg han åter upp.

Gant sade: — Mej föreföll det mycket säreget. Jag ansåg ni borde få reda på det.

— Varför?, frågade Kingship ointresserat. Vad skulle den saken kunna ha för betydelse?

— Får jag ställa er en fråga, mr Kingship, innan jag fortsätter?

— Var så god.

— Han har aldrig sagt att han har studerat vid Stoddard, eller hur?

— Nej. Men vi har över huvud taget aldrig kommit in på sådana frågor, blev mr Kingships snabba svar. Till Marion har han säkert sagt det. Hon vet naturligtvis om det.

— Det tror jag inte.

— Varför inte det?

— Det är Marion som har lämnat faktauppgifterna till den här notisen i "Times" eller hur? Det brukar vara den blivande brudens sak.

— Nå?

— Det står ingenting om Stoddard. I andra notiser om bröllop och förlovningar står det utsagt om någon har studerat vid mer än ett universitet.

— Hon kanske inte brydde sig om det.

— Kanske. Eller också visste hon inte om det. Kanske inte Ellen heller.

— Vart är det ni vill komma?

— Bli nu inte arg på mej, mr Kingship. Fakta talar för sej själva, det är inte jag som har hitta på dom. Gant slog igen årsskriften och lade den i knät. Två möjligheter är tänkbara, sade han. Antingen har Corliss talat om för Marion att han har varit vid Stoddard-universitetet, och i så fall är det väl bara ett underligt sammanträffande; han var vid Stoddard och flyttade över till Caldwell och Dorothy behöver han inte ha känt mer än han känner mej. Han dröjde ett ögonblick. Eller också har han inte talat om för Marion att han har studerat också där.

— Vilket skulle betyda?, snäste Kingship.

— Vilket skulle betyda att han har varit inblandad i fallet Dorothy på något sätt. Varför skulle han eljest dölja det? Gant såg på boken i sitt knä. Det var någon som ville få Dorothy ur vägen, eftersom han hade gjort henne med barn...

Kingship blängde på honom. — Samla gamla visa! Någon gick och mördade först Dorothy och så Ellen... Ni har fått det där — det där idiotiska deckarfilmsuppslaget på hjärnan och vill inte tillstå... Gant satt tyst. — Bud?, frågade Kingship förtrytsamt. Han lutade sig bakåt och skakade medlidsamt på huvudet.

— Hör nu på, sade han. Det är vansinne. Rena vansinnet. Han fortsatte att skaka på huvudet. — Vad tror ni han är? Besatt? — och med ett leende: Den där tokiga teorien...

— Ja visst, sade Gant. Vansinnigt verkar det. Just nu. Men om han inte har sagt Marion att han har varit vid Stoddard, då måste han på något sätt ha haft att göra med Dorothys fall. Och hade han nåt att göra med först Dorothy och sen Ellen och sen Marion, då var han ta-mej-sjutton fast besluten att gifta sej med någon av de tre Kingshipska döttrarna! Likgiltigt vilken!

Leendet gled sakta bort från Kingships ansikte som blev fullkomligt uttryckslöst. Händerna låg stilla på bordet.

— Något ligger det i resonemanget, det kan jag medge. Han tog av sig glasögonen. Han blinkade ett par gånger, så reste han på sig. Jag måste tala med Marion, sade han.

Gant såg på telefonen.

— Nej, sade Kingship tonlöst. Hon har den urkopplad. Hon flyttar från lägenheten och bor hos mej fram till bröllopet. Rösten höll på att svika honom. Efter bröllopsresan ska de flytta in i en våning som jag har hyrt åt dom... Sutton Terrace... Först ville Marion inte ta emot den, men han fick henne att gå med på det. Han har så gott inflytande på henne... har gjort att vi har kommit på bättre fot med varandra... De såg varandra i ögonen, Gant med beslutsam och anklagande blick, Kingship urskuldande.

Kingship reste sig.

— Vet ni var hon finns just nu?, frågade Gant.

— Hemma hos sej... packar. Han tog på sig kavajen. Han måste ha sagt något om Stoddard...

När de kom ut ur kontoret, såg miss Richardson upp från en veckotidning.

— Det var allt för i dag, miss Richardson. Om ni bara ville ordna upp på bordet.

Hon rynkade pannan av häpnad och nyfikenhet. — Ja mr Kingship. God jul!

— God jul, miss Richardson.

De gick genom en lång korridor, var väggar var prydda med foton i svart och vitt, monterad bakom glas som upptill och nertill var infattat i kopparlister. Det var foton av gruvor under jord och ovan jord, smältverk, konvertrar, retortrar och konstnärliga arrangemang av rör och kopparträd.

Medan de väntade på hissen sade Kingship: — Jag är säker på att han har sagt det.

8

— Gordon Gant, sade Marion och prövade namnet på tungan, sedan de hade skakat hand. Har jag inte hört det förr? Med sina handen grep hon Kingships och ledde in honom i rummet, den undra lyftes upp mot kragen och fingrade på broschens pärlmönstrade guld.

— Blue River, sade Kingship lika uttryckslöst som när han hade föreställt dem för varandra. Jag har berättat om honom för dej.

— Å, ja visst. Ni var bekant med Ellen, eller hur?

— Det stämmer, sade Gant. Han flyttade handens grepp om jackan till en plats där skinnimitationen inte hade blivit så fuktig. Varför hade han varit så förbaskat ivrig att få följa med, när Kingship hade kommit med förslaget? Fotot i "Times" hade inte givit den minsta antydan om glansen i hennes ögon, skimret över hennes ansikte, hela denna aura av "om lördag ska jag gifta mig".

Hon visade resignerat mot rummet. — Det finns nog inte ens en sittplats, sade hon.

— Det gör inget, sade Kingship. Vi tittade bara in. Bara för ett ögonblick. En massa arbete där nere på kontoret.

— Du glömmer väl inte bort middan?, sade Marion. Du kan vänta oss vid sjutiden. Hon kommer till stan ungefär fem, men jag tänker hon vill ta in på hotellet först. Vänd mot Gant: Det är min blivande svärmor.

(Forts.)